

รายงานการประชุมสภาผู้แทน
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ (สามัญ) ชุดที่ ๑
วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๕ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทน : วันนัดมาชิกมาประชุม ๑๐. ท่าน กรม
ของประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมต่อไป ระเบียบวาระการประชุมอัน
มีเรื่องที่จะแจ้งให้ประชุมทราบ ตามที่ท่านสมาชิกได้เลือกกรรมาธิการ
สามัญประจำสภาผู้แทน ๓ ชุด ชุดละ ๗ ท่าน รวม ๒๑ ท่านนั้น ข้าพเจ้าได้
จัดแบ่งออกไปเป็น ๓ ชุดแล้วตั้งแต่บัดนี้ ตั้งแต่บัดนี้การจะได้ดำเนินการ
เลขานุการรัฐสภา : รายชื่อที่จัดแบ่งมีดังนี้ กรรมาธิการสามัญ

คณะที่ ๑ ๑. นายเจริญ สืบแสง ๒. นายชิน ตรีสุวรรณ ๓. นายโชติ วิชัยดิษฐ์
๔. บุญช่วย อัครถาวร ๕. นายบุญเพ็ง พรหมคุณ ๖. นายเพ็ง ติမ်ประพันธ์ ๗.
นายรอยคำวอจโทสังกรานต์ อุดมสิทธิ์ กรรมาธิการสามัญคณะที่ ๒ ๓. นายทัศน
ถลัมภโกมุท ๒. นายนิล ประจันต์ ๓. นายบุญคุ้ม จันทร์ศรีวิชัยวงศ์ ๔. นายเปี่ยม
บุญยะโชติ ๕. นายไพโรจน์ วิเศษโกสิน ๖. นายภักดี พัฒนภักดี ๗. นายสวน
พรหมประกาย กรรมาธิการสามัญ คณะที่ ๓ ๑. นายถ้อยเกียรติ ฐิฐิเสณ
๒. ร้อยโศจจารุบุตร เรืองสุวรรณ ๓. นายประวิทย์ จันทร์พิมพ์ ๔. นายเพทชาย
โชติมุขิต ๕. หลวงระงับประจันตคาม ๖. ชูอนุสรกรรม ๗. นางอรพิน
ไชยกาล

ประธานสภาผู้แทน : ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม
สภาผู้แทนครั้งที่ ๓ ของครั้งที่ ๑๔สามัญ ชุดที่ ๑

ไม่มีผู้ใดทักท้วง

ประธานสภาผู้แทน : ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วงอย่างไร ข้าพเจ้าขอ
ว่าที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมตามที่กล่าวมานั้น

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทั่งวาระที่ ๓ ของนายเกษม คงสวัสดิ์ เรื่องการส่งข้อหาอาชญากรรมให้กานันท์ใหญ่บ้าน ตามที่นายอภินันท์ ผู้ตั้ง กระทั่งถามไม่ได้อยู่ในที่ประชุม และผู้ทรมอบกไม่ได้นำ เป็นอันว่าผู้ตั้งกระทัถามได้ก่อนกระทันั้นไปแล้ว

กระทั คิวนท์ ๒ เป็นกระทั คิวนท์ของนายทองดี อังราชนัน เรื่องเทศบาลนครเชียงใหม่เก็บค่ากระแสไฟฟ้าแพง ตามกระทรวงมหาดไทย

นายทองดี อิศราชีวิน (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทั คิวนท์ การรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ ในเขตเทศบาล ได้รับความเดือดร้อน เป็นอย่างยิง ในการที่ได้รับแสงสว่างไฟฟ้าของเทศบาลนครเชียงใหม่ไม่สว่างพอและไฟก็ดับบ่อย ๆ ทางเทศบาลหาได้ให้ยืมและแต่ประการใดไม่ และเก็บค่ากระแสยูนิตละ ๑.๘๐ บาท ซึ่งเป็นอัตราแพงที่สุด นอกจากนี้ยังเรียกเก็บเงินจากผู้ไร้ไฟในอัตราเหมาจ่ายด้วย โดยไม่ใช้หม้อมิเตอร์วัดว่าใช้ไฟมากหรือน้อยเพียงไรเลย ทงนี้จึงขอเรียนถามว่า

๑. ทางรัฐบาลจะหาทางแก้ไขในเรื่องนี้ประการใดหรือไม่

๒. เมื่อเทศบาลไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรได้ดังกล่าว จะให้เทศบาลไปทูลเกล้าฯขอรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลในรูปบริษัทไฟฟ้าจังหวัด เพื่อความเจริญของนครเชียงใหม่โดยคิวนท์ และเพื่อมาบังคับความเดือดร้อนของราษฎรจะ ได้หรือไม่ หากไม่ได้เป็นเพราะเหตุใด ?

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :

กระทรวงมหาดไทยขอตอบกระทั ของท่านผู้แทนจังหวัดเชียงใหม่ผู้ตั้งกระทัว่า ดังนี้ ในการใช้ไฟฟ้าเชียงใหม่ไม่สว่างพอ และไฟฟ้ามักดับบ่อย ๆ นั้น เป็นเพราะเครื่องกำเนิดไฟฟ้าของเทศบาลแห่ง ชำรุดทรุดโทรมเนื่องจากใช้นานถึง ๑๘ ปีแล้ว ประกอบด้วยระหว่างสงครามต้องใช้น้ำมันเช็ดเพลิงหลายชนิดคืบค่น ทำให้เครื่องชำรุดสึกกร่อน ซึ่งขณะนั้นกรมโยธาเทศบาลได้คิดก่อสร้าง

ตั้งชื่อเครื่องอาหุลยจำเป็น และหลายช่างกองไฟฟ้าได้ทำการซ่อมเครื่องจักร เพื่อ ให้ใช้การได้โดยเร็ว

อีกประการหนึ่งทำให้แสงสว่างไม่พออีก โดยที่ประชาชนนิยม ใช้กระแสวิงไฟฟ้ามากจนเกินกำลังของเครื่อง จึงทำให้ไฟฟ่าน้อยลง จึงทำให้ขาดของเพิ่มเครื่องกำเนิดไฟฟ้าชนิดอื่น หวังว่าในไม่ช้าประชาชนคงจะได้รับแสงสว่างมากยิ่งกว่านี้ ส่วนค่ากระแสไฟฟ้าหน่วยละ ๑.๑๐ บาท ซึ่งเป็นตัวแรกที่แพงที่สุดนั้น เรื่องนี้ทางกระทรวงมหาดไทยได้พยายามลดอัตราค่าไฟฟ้างบมาเป็นลำดับจนอัตราค่าไฟฟ้าเมื่อปี ๒๔๘๐ คือลดลงจากหน่วยละ ๓ บาท เหลือหน่วยละ ๒ บาท และต่อมาในปี ๒๔๘๑ ได้ลดลงจากหน่วยละ ๒ บาท เหลือ ๑.๑๐ บาท ในการลดอัตราค่าไฟฟ้าเช่นนี้จะทำให้เทศบาลนครราชบุรีได้ไปถึงปีละ ๒๒,๕๘๘ บาท และตามโครงการไฟฟ้าจำเป็นต้อง ใช้เงินประมาณ ๒ ล้านบาท อย่างไรก็ตาม กระทรวงมหาดไทยจะพิจารณาอัตราค่าไฟฟ้านี้ต่อไป

ในเรื่องการเก็บค่าไฟฟ้าโดยไม่ใช้มิเตอร์นั้น เพราะมิเตอร์มิได้อยู่ในขณะจำหน่ายไม่พอเพียง โดยมีผู้นิยมใช้กระแสไฟฟ้ามากจน และขณะกำลังซื้อจากต่างประเทศอยู่ด้วย

ในเรื่องข้อสำหรับเรื่องการจัดการ ไฟฟ้าเชียงใหม่ ในรูปบริษัทจังหวัดนั้น รัฐบาลกำลังพิจารณา โดยเทศบาลนครเชียงใหม่ได้เสนอเรื่องวางข้อจำกัดไฟฟ้าชนิดใช้กำลังน้ำหนัก เพราะในเขตจังหวัดเชียงใหม่มีน้ำหนักขนาดใหญ่ ที่อาจใช้เป็นกำลังงานได้หลายแห่ง โดยที่โครงการการวางประมาณอย่างหยาบ ในเมืองนครราว ๕๐ ล้านบาท เมื่อการสร้างไฟฟ้าหนักเรียบร้อย ก็จะสามารถใช้กระแสไฟฟ้าในภาคนี้ได้ไม่จำกัด

นายทองดี อิศรางกูร (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอชอชกท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังต่อไปนี้ ตามที่ท่านรัฐมนตรีบอกเมื่อก่อนว่าเครื่องไฟฟ้าใหม่ได้ประมาณ ๑๘ ปีมาแล้ว ย่อมมีความชำรุดเสื่อมโทรม

อยุ่เอง นอกจากนั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกือบถึงสงครามคราวที่แล้ว ก็ทำให้
 เกิดการรังกงของกิจการไฟฟ้า ดังนั้นข้าพเจ้าจึงขอเรียนถามว่าท่านบอกว่าจะ
 พยายามซ่อมแซมหรือจะอะไรให้โดยสะดวกนั้น ข้าพเจ้าขอทราบเรียนถามว่า
 ท่านจะซ่อมแซมให้ใช้ได้โดยสะดวกเมื่อไร เพราะตามปกติราษฎรในจังหวัด
 เชียงใหม่ก็ค่อนข้างมาก ท่านก็ยอม ทราบตั้งแต่วันที่ใช้กระแสไฟฟ้าเป็นจังหวัด
 ที่เจริญอยู่แล้ว ทั้งนี้ข้าพเจ้าขอประหลาดใจอยู่ทำไมในระหว่างที่ราษฎร
 เราต้องการจะใช้ไฟฟ้ายิ่งนัก ถ้าไม่มีโอกาสที่จะใช้ได้ และแต่ที่ว่า ทำไมเปิด
 โอกาสให้ภาพยนตร์ฉายได้ในคอนม้าย ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นเลย ควรจะ
 ให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์ส่วนรวม ดังนั้นข้าพเจ้าขอทราบเรียนถามว่า
 ในเรื่องท่านจะงดไปทำไม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับภาพยนตร์ซึ่งข้าพเจ้า
 เห็นว่าไม่มีความจำเป็นเลย ดังนั้นข้าพเจ้าขอเรียนถามเป็นข้อที่ ๑ แรกในข้อ
 ที่ ๒ ในระหว่าง วันที่ ๖ กรกฎาคมถึง ๒๐ และ ๒๒ ถึง ๒๔ กรกฎาคม เดือนนี้
 แล้ว ข้าพเจ้าประหลาดใจว่าเป็นเพราะเหตุในทางการเทศบาลเชียงใหม่จึงไม่
 จำหน่ายไฟฟ้าให้ ดังนั้นทำให้ราษฎรเชียงใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ในเขตเทศบาลทั้งทหาร ทั้งตำรวจ และทั้งข้าราชการและพ่อค้าต้องการพึ่งค้า
 อดิปรายในสภา ซึ่งรัฐบาลชุดนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านจอมพล ป. เป็นหัว
 หน้าที่ต้องการพึ่งค้าแถลงนโยบายของรัฐบาล และพึ่งค้าชักนโยบายหรือความ
 คิดเห็นของฝ่ายค้าน นี้ทางเทศบาลทำได้เปิดกระแสไฟไหม้ ข้าพเจ้าถาม
 จากเชียงใหม่เมื่อวานนี้คนร้องมาหลายคน ข้าพเจ้าจึงประหลาดใจว่าทำไม
 ในคอนม้ายอันเสารจึงเปิดกระแสไฟฟ้าเพื่อฉายภาพยนตร์ ดังนั้นจึงขอเรียน
 ถามว่าทางเทศบาล หรือเทศมนตรีเชียงใหม่จะ ไม่นิยมเต็มที่ระบอบ ประชา
 ธิปไตยหรือไม่

ประธานสภาผู้แทน : นอกประเด็นไปแล้ว ท่านถามข้อเท็จ
 จริงแล้ว แต่ท่านจะบอกว่าเขาจะไม่เต็มที่ระบอบประชาธิปไตยหรือไม่
 ท่านจะไปตำหนิเจ้าหน้าที่เขาไม่ได้ เขามะระเบียบแบบแผนของเขาแล้ว ท่าน
 จะว่าเขาเต็มที่หรือไม่ ไม่ได้

นายทองดี อีสราขวัน (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอถอน ค้าง
ข้าพเจ้าจึงขอทราบเรียนถามว่าเทศบาลนครเชียงใหม่ปฏิบัติไปทุกวันนี้ทำ
ให้ประชาชนซึ่งได้รับกระแส ไฟฟ้านั้นได้รับความลำบากมาก ข้าพเจ้า
จำคังนี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอเรียนถามท่านอธิการบดีหนึ่งว่า ท่านจะ
กรุณาให้ราษฎรใช้กระแสไฟฟ้าได้รับความสะดวกอย่างไรหรือไม่

นอกจากนี้พูดถึงอัตรา ๑.๗๐ บาทต่อหน่วยหนึ่งนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็น
อัตราแพงที่สุด แม้ทั้งจังหวัดต่างก็ตาม อุดมคติก็ตาม เพียง
หน่วยละ ๑.๕๐ บาทเท่านั้น ค้างข้าพเจ้าจึงขอเรียนถามว่า สำหรับจังหวัด
เชียงใหม่มีอัตรา ๑.๗๐ บาท จะลดลงเหลือ ๑.๕๐ บาทอย่างจังหวัดต่างได้
หรือไม่

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :
ตามที่ท่านสมาชิกได้ซักถามมาเป็น ๓ ข้อด้วยกัน คือว่า

๑. ในเรื่องจ่ายกระแส ไฟฟ้า ในวันนี้แล้ว เวลาที่ต่างวันที่ โรงภาพยนตร์
นั้น ในเรื่องนทางกระทรวงมหาดไทยไม่ทราบ แต่ว่าเป็นกิจการของเทศ
บาลแล้วเขาจะได้พิจารณาแล้วว่า ถ้าสมควรจะจ่ายกำลังไฟเพื่อเป็น
ประโยชน์เขาก็คงจะจ่ายไป และเรื่องนทางกระทรวงมหาดไทยจะได้วาง
ระเบียบและพิจารณาว่าสมควรอย่างไร จะได้ถามไปยังเทศบาลจังหวัด
เชียงใหม่

และนอกจากนี้ที่ว่ากระแสไฟฟ้าจ่ายไม่ทั่วถึง เรื่องนี้ก็อยากจะเรียน
ว่าโครงการไฟฟ้าสำหรับจังหวัดทั่ว ๆ ไป หรือในเขตเทศบาลทั่วไปนั้น
เวลานั้นทางกระทรวงมหาดไทยได้พยายามวางโครงการ ไฟฟ้า เพื่อให้ทั่วถึงทุก
เขตเทศบาลพอจะทำได้ และมีบริษัทห้างร้านได้เสนอขายเครื่องไฟฟ้า
ให้โดยจะขายด้วยเงินผ่อนในระยะ ๕ ปี ซึ่งเราคงจะต้องปรึกษากับเทศบาลอยู่
ถ้าเทศบาลใดจะซื้อเครื่องไฟฟ้าด้วยเงินผ่อนได้ในกำหนดนี้ ทางกระทรวง
มหาดไทยก็จะให้พิจารณาให้สิ่งข้อเพื่อให้ ไฟฟ้าได้ใช้ทั่วกันทุกแห่ง ในเขต

เทศบาลท่านบอกว่าการตัดไฟฟ้าไม่พอได้เคยพูดคุยกับท่านแล้วว่า คนนิยมใช้ไฟฟ้ามากจน แมตพระนครซึ่งโรงไฟฟ้าหลวงก็ได้เปิดแล้วไฟฟ้ายังไม่พอ และไฟฟ้าใช้ในพระนครเวลานั้นเพิ่มขึ้นถึง ๑๐ เท่าต่อเมื่อก่อนสงคราม เพราะฉะนั้นในจังหวัดอื่น ๆ เช่นจังหวัดเชียงใหม่ก็มีผู้นิยมใช้ ชาวเจ้าเคยไปจังหวัดเชียงใหม่เมื่อเดือนเมษายนก็เห็นว่าไฟฟ้าหรือเหมือนอย่างที่ท่านผู้แทนว่า ก็ได้พยายามที่จะแก้ไขในเรื่องนี้

ตนได้เรื่องอัตราค่ากระแสไฟฟ้า ๑.๘๐ บาทนั้น ความจริงก็แพง ไม่ใช่เป็นราคาที่ถูกเลย ส่วนที่ว่าจะลดค่าจริงได้เพียงใดนั้นก็ขึ้นกับเงินอุดหนุนอยู่แล้ว ถ้าเราได้อะไรแล้วก็จะทำได้ เวลานี้ได้กำไรน้อย ค่าตั้งหรือก่อนของลงไป ฉะนั้นจะต้องสอบถามไปและพิจารณาดูอีกทีหนึ่งว่า จะลดได้เพียงไร ก็จะได้รับประโยชน์แก่เทศบาลนครเชียงใหม่ต่อไป

นายทองดี อีสราชีวัน (เชียงใหม่) : ชาวเจ้ารู้สึกเสียใจที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยบอก เมื่อก่อนว่า ไม่ทราบจะใช้กระแสไฟฟ้าไปขายหนึ่งหรือปลั่งนั้น ชาวเจ้าเห็นว่าความจริงเทศบาลนครเชียงใหม่ก็อยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้โดยเฉพะอย่างยิ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสมควรจะรู้อยู่ถ้าหากทราบขายหรือไม่ นี่เป็นเรื่องสำคัญหรือไม่.....

ประธานสภาผู้แทน : นี่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ขอให้ถามแค่ข้อเท็จจริง แค่นั้นก็พอ

นายทองดี อีสราชีวัน (เชียงใหม่) : นอกจากตามที่ท่านรัฐมนตรีบอก ถ้าจะลดค่าไฟลงนั้นเป็นการขาดทุนทางเทศบาลจะขาดทุนไม่สามารรถเลี้ยงตัวนั้น ชาวเจ้าเห็นว่าหลักของถาวรเทศบาตหรือมunicipality (Municipality) ไม่จำเป็นต้องเอากำไรจากประชาชน เราควรให้เขาได้รับความสะดวกและความสะดวก ถึงจะขาดทุนอย่างไรก็ตาม เราควรจะเห็นอกเห็นใจประชาชนพลเมือง ซึ่งตามปกติทางรัฐบาลช่วยเหลืออยู่แล้ว

แล้ว ในเวลานั้นงานจริงก็ลดมาจนถึง ๓.๕๐ บาท คือเมื่อเขาเข้ามาอยู่ใน
กระทรวงมหาดไทยก็ได้คิดเหลือ ๓ บาท ๕๐ สตางค์

ต่อไปในเรื่องไฟฟ้าภาค ครั้งหนึ่งดูเหมือนสักปีหรือสองปี เขาก็
ได้พบกับนายจวนฉัตร เพราะมาในรถไฟด้วยกัน เขาบอกว่าจะให้เงินไฟฟ้า
ตัว แต่จวนฉัตรไม่เห็นไหน เขาจะไปสำรวจดูก่อน จะให้เงินทองเขาไร
จะได้ พิจารณาคือไป เพราะฉะนั้นจวนฉัตรให้เป็นที่แน่นอนกับท่านสมัครผู้
มนตรีก็ต้องรวบรวมไม่ได้

นายทองคำ อิศราขันธ์ (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอขอบใจท่าน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่าจะพยายามลดอัตราเงินเดือน ^{ขึ้น} ^{ขึ้น} ^{ขึ้น}
ข้าพเจ้าขอขอบใจว่าครั้งหนึ่งเป็นครั้งสุดท้ายว่า ถ้าหากว่าโครงการสร้าง
ไฟฟ้าภาคเชียงใหม่ตกงบลแล้ว ข้าพเจ้าตั้งตัวว่าจำนวนเงินจะไม่ก่อสร้าง
ไฟฟ้าภาคจังหวัดเชียงใหม่เอาเงินมาจากไหน ทางรัฐบาลจะได้กู้เงินใน
หรือภายนอกประเทศจะสร้างจังหวัดเชียงใหม่ให้เจริญ ^{ขึ้น} ^{ขึ้น} ^{ขึ้น}
ประธานซักฟอกท่าน

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :
เรื่องไฟฟ้าภาคก็เขาจะต้องเป็นบริษัท คงจะใช้เงิน ถ้าเงินกู้จากต่างประเทศ
ซึ่งต่อไปรัฐบาลจะแจกเงินกู้เกี่ยวกับการบูรณะประเทศ ถ้า
สามารถทำได้ก็จะทำต่อไป

ประธานสภาผู้แทน : กระทั่งต่อไป เจ้าของกระตุ่มคุณชว ^{ขึ้น} ^{ขึ้น} ^{ขึ้น}
สุชาติ เมืองกรช่วยเหลือชาวนา ตามกระทรวงเกษตรการ เจ้าของ
กระตุ่มไม่มา แล้วไม่ใคร่ชอบให้ท่านผู้ใด เป็นอันจำกัณฑ์ไป

กระตุ่ม ๘ เป็นกระตุ่มของ พงโท ชิต มั่นศิลป์ ^{ขึ้น} ^{ขึ้น} ^{ขึ้น} ^{ขึ้น}
ด้านกระทรวงการเกษตรได้ภาพหนังสือพิมพ์ ตามกระทรวงมหาดไทย

พลโท ชิต มั่นศิลป์ สนิทโยธารักษ์ (พระนคร) : ข้าพเจ้า
ขอของกระตุ่มตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ทราบว่า เมื่อ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ ดอนเมือง กรุงเทพฯ ทางคณะ
 ข้าราชการของ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ยกย่องคำขวัญให้บุคคลจาก
 หน่วยงานต่าง ๆ ใช้การร้องเรียนร่างกาย เบี่ยงเบนจากช่องทางรับใช้ คือ
 ปรากฏว่าข้าราชการส่วนมากจะร้องเรียนด้วยวิธีลับๆ นามิ แต่เพื่อเป็น
 ฐานในการตอบกระทู้ ข้าราชการของ องค์การบริหารส่วนตำบล "วารศัพท์" นามของ
 วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ ในคดีของ "ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล
 กิ่งอำเภอ" และเมื่อพิจารณาในแง่ของงานเขียน ก็ไม่เป็นการสมควร
คณะข้าราชการประจำ เฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการของ คณะกรรมการเมือง
 ซึ่งมีภารกิจรับผิดชอบด้านในเรื่องการเมือง

เรื่องนี้เป็นภัยพิบัติต่อเสรีภาพของประชาชน เกี่ยวกับการคุ้มครอง
 ระเบียบวินัยและรัฐธรรมนูญของข้าราชการประจำ จึงขอมติเป็นประโยชน์
 ต่อสาธารณชน คือรัฐบาล และเฉพาะอย่างยิ่งคือกรมตำรวจ ใน
 อันที่จริงหากความกระตือรือร้นให้ความคุ้มครองใจของคนที่ต้อง
 ร้องได้โปรดขอทราบถึงประวัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๑. ความกล้าหาญของบุคคลของหน่วยงานที่ร้องเรียน
- ๒. ความเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องโดยชอบหรือมิชอบเพียงใด
- ๓. ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่ชอบ ทางราชการได้จัดการแก้ปัญหามา
 นานแล้วอย่างไร ถ้ายังไม่ได้จัดการ ก็ขอทราบว่าได้ดำเนินการอย่างไร และ
 จะปฏิบัติเมื่อใดอย่างไร

นายเลียง ไชยกลาง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :
 ทราบให้กรมการปกครองและกรมตำรวจกระทรวงมหาดไทย - ก็นั้นจากกระทรวง
 โดยในคดีนี้คดีนี้ในคดีนี้ ... (ข้อความบางส่วนไม่ชัดเจน) ...
 ... (ข้อความบางส่วนไม่ชัดเจน) ...
 ... (ข้อความบางส่วนไม่ชัดเจน) ...

สิ่งส่งรักได้ ใฝ่รักด้วยใจจริงถาวรตามเรือนเขาสามพันต้นต่อคา ลือลือ
 นกที่งานนักรบ ซึ่งจำใจขอไว้ในใจแต่มีปัสถ์กันภัยของกาจจก
 มีอาวชยทรภะกินเป็นอันมาก เขาได้โดยเหตุ ทนทานมรรคสมาธิเขตรอนม
 ดำมารดกจะเขตราดของมัจฉานทีได้ ทนทางฝ่ายหงอกผู้ทนถ้อยากจะขอ
 ยมดีถาพทศพรอาจไฉนระนง เพื่อเป็นการประชันขงไปรอก ทนถ
 มนกันหนังสือพิมพ์เขาไปดากกรถายป ๒ คน ในเรื่องการถายรูปกับเรื่องที่จะ
 ปดบะเช่น ในเรื่องกมฮาวชยทรภะกินเขาขยวณอยางหนึ่ง อีกอยางหนึ่งเว
 ประชุมอยางกันหนึ่ง ซึ่งมีการเล่นหัวตมชอนเป็นการในสังคมจะระให้มการ
 ถายรูป เพราะฉะนั้นจึงมีการห้ามการถายรูปเป็นข้อสำคัญ แต่ว่าชอกต่างหา
 นนรณแรง ในสังคมการสับชอนนั้นไม่ได้ความ แต่สังคมการสับชอนไม่
 ได้สับชอน เพราะอาจทงนอเกินดังได้กรามเร้นมาสด และคิดว่าเป็นเรื่อง
 เล็กน้อย เรื่องจริงเป็นอย่างนี้

พลโท ชีว มนัสพล สังกัดไออาร์กบ (พระนคร) : ก่อน
 อนุชาพระเจ้า เป็น คองเรือน ขาวน ฐุมนทร เดช กอน ในธอกดา เรณน เป็นหัว
 เล็กน้อยนั้น ชอนเป็นคองความเห็นของทนายฐุมนทร แต่วาเรื่องเล็กน้อย
 น. ปนเรื่องทเลอวณสัดชแต่ได้รมาขอประชชชช และนกหนึ่งคือพม
 แต่งเป็นเรื่องของชอกจะขอชอกขยไป ๒ คน เพราะฉะนั้นเขาจะกตอเป็น
 เรื่องเล็กน้อยไม่ได้ และควรที่จะหาโทษจ้แรงเดย เพราะฉะนั้นจึง
 เร้นกาม ทั้งนรพระเจ้าไม่มีคามประสงค์ประการใด ข้าพเจ้าจึงขอ
 เสนอชกตามทนายฐุมนทรได้กรณาคชณเมษะกันวา ในรูปเรื่องได้
 กระหวไปนหมบชอนนรชองทางฝ่ายกาจได้ชกชกน และไม่มีอะไรเป็น
 หกฐานคชพวารณได้ เพราะฉะนั้นจึงพมพมกันเรื่องดังชกน
 บนคไปรอนกน และเพื่อคชกนคชกนในเรณน ข้าพเจ้าได้จะระชว
 กามวา เรียงนทางการชองกระทรวงมหาดไทย ซึ่งโดยหลักคชกนพว
 มณญญิตระเบียบนาราชยาว พอเร้นเดย จาเป็นคชกนชองมหาดคชกนคชกน

หลายฉบับตั้งคำถามการดูตามพระกัมมัฏฐานแห่งสังฆพิมพ์ ถ้าเป็นของพวก
ท้าวพระยา เจ้าเมืองในชนบทเหมือนกัน

ท้าวเจ้าทูลฯ ไปแจ้งให้กรมการวัดฉันท์ไม่รวม มาทราบเมื่อสาม
หนังสือพิมพ์แล้ว และข้าพเจ้าได้สอบถามด้วย ก็ได้ความคงท้าวเจ้าได้
กราบเรียนมา ถ้าหากว่าเป็นเรื่องใหญ่โตก็ควรจะตีพิจารณาหนักต่อไป

พลโทชิต มั่นศิลป์ สนิทวิทยารักษ์ (พระนคร) : ข้าพเจ้า
จำเป็นจะต้องซักถามในที่นี้ เพราะยังข้องใจบางอย่างในข้อสำคัญที่ท่าน
กล่าวตอนหนึ่งคือว่า ท่านไม่ทราบข่าวอาศัยหลักฐานอะไรมากล่าว เพราะ
ข้าพเจ้าเองได้เรียนแล้วว่า ความหลักฐานได้ไปหาท่านที่กรมตำรวจ และ
เมื่อไม่สำเร็จตามที่ตั้งใจนั้น ก็ได้ไปฟ้องร้องยังโรงศาล และตอนที
เรามาตอนฟ้องนั้นก็เป็นเรื่องที่สุด ๖ ประการ ดังท้าวเจ้าพูด คือเขาไป
บอกเป็นพระ เจ้าผู้ครองท้าวมาจะพาใช้ผู้บริวารกับราษฎรโดยเครื่องศ
คือไป แสร้งด้อย่างหนึ่งไปถ่มบ่อนกัน เขาได้ฟ้องมาจะเขาก็ได้ถ่ม
ฟ้อง แต่ตอนถ่มยังมี มีเสียไหม และในขณะนั้นผู้ควบคุมคน
ในเรื่องการปฏิบัตินั้นของเจ้า ได้บังคับบ่อนเจ้าแล้ว จระเข้เตี้ยเขิน
ข้าพเจ้าสงสัยแห่งว่าเป็นคนถึงสองคน แยกกันนี้ ท่านอ้างว่าในเรื่อง
การขังท้าวฯ ในเรื่องที่ได้กล่าวอย่างมากมายเพื่อจะเกินจนกระทั่งว่ากร
ท้าวฯ ในข้อนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้นึกถึงกฎหมาย แต่ใครจะเรียนถามว่า
เมื่อคำถามปรารถนาคแล้ว เมื่อ คุณเจ้าจะตั้งจะขานไป ได้เต็มเต็มขนาดไหน
ว่ากันไปขนาดนั้น เพราะฉะนั้นก็เลยคิดเห็นว่าการตั้งตั้งจะปฏิบัตินั้น
ข้าพเจ้าเห็นอย่างนั้น แต่ความรู้นั้นเพราะว่าเราคงไม่รอดเห็นด้วยไว้ก็ตามแต่
เรื่องจะเป็นอย่างไรก็กลับความอย่างไร จนมาถึงจบ ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่อง
คนไปนั้นเป็นคดีที่หนักและน่ากลัวได้ มีโทษ คือการละเมิดความสามาร

ที่เราทำรันททำให้ป่ารกชัฏเร็วขึ้น เพราะขณะนั้นขอเรียนตอบ ในกรรตศพนัยยอม
มีระเบียบแบบแผนป้องกันมิให้พศคาหรือผู้ตัดคัพพินนตเถนกาลงของป่า แต่
ถ้าพศกโดยทัวๆ ไปแต่การถดถอยการตัดพินยอมมอຍบาง อย่างเช่น
จังหวัดเชียงใหม่กับการถดถอยตัดไม้สักและไม้อื่นๆ ซึ่งเป็นไปคิงนุกเกยถก
กรมป่าไม้แน่เชง คือขาดกาลงเจ้าหน้าที่ และยอมมอຍในถดถอยพินจของ
กระทรวงเกษตรวการที่จะต้องเพิ่มในลารที่จะให้เจ้าหน้าที่มากขึ้น

นายทองดี อีสราชีวิน (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอประทวนชก
ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรวการคงตอบไป คือที่ท่านบอกวาเมอถก
นั้น แต่คงวาท่านรับสารภาพ ในถดถอยความการถดถอยตายไม้ ในจังหวัดเชียง
ใหม่ ซึ่งพศคาญมีคตละโมภโลกมมาก ทั้งนี้ทำให้ประชาชน ในจังหวัดเชียง
ใหม่คตวอน ท่านข้าพเจ้าชกรวบริเวณถกถาว่า ท่านจะมโนบายอย่างไร
จะป้องกันมิให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่เขาไปรวมใครปอ้รเรต กับพวกพศ
คาญมีคตละโมภโลกมมาก ทั้งนี้ข้าพเจ้าทราบมา บางที่ท่านอาจจะเถียงว่า
เป็นขอเทจจรงกโต นเป็นขอทหนึ่ง

ทนายชก ๒ ท่านมีระเบียบไว้หรือเปล้าถาไม่ขนาดเท่าไรจะคตมาทวาพิน
ชยให้ถกกรมรถไฟ แต่ถาทานทราบหรือไม่วาถถานไม่ขนาดถกถาทานจกคได้
ถกถาถย ทั้งนี้ข้าพเจ้าขออย่างถาญรัฐมนตรีมหาดไทยปัจจุบันกับถาญรัฐมนตรี
คักษาปัจจุบัน ท่านใดเคยชนไปจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพินเถถานใดถกถอง
ข้างทางซึ่งอยุทถองถาเถอเมแ่งแ่งจากเชียงใหม่ชนไปมาก ข้าพเจ้าขอ
ทราบถาทานจะมโนบายอย่างไร ที่จะรักษาทรัพยากรของชาติ ซึ่งไม้คตจะถก
ถาถย นข้าพเจ้าขอถาญเป็นขอชอหนึ่ง

นชกถกถาน ท่านบอกถาญเจ้าหน้าที่ถถานมมมมม ไม่เพียงพศแก่การคต
ป่าไม้เถถาน ข้าพเจ้าขอทราบบริเวณชกถกถาถา ท่านคคจะเพิ่มเจ้าหน้าที่หรือ
เพิ่มเจ้าหน้าที่ถถานถา ๒ คน จะเพิ่มเป็น ๒๐ คน ข้าพเจ้าขอถาญว่า.....

ประธานสภาผู้แทน : ท่านรัฐมนตรีตอบถถาถาจะจกถการเพิ่มถก
และพวงงบประมาณถถา

นายทองคำ อิศราวัฒน์ (เชียงใหม่) : ขอขอบคุณทั้งประธาน
ที่นข้าพเจ้าขอเรียนชกถามว่า ท่านจะเพิ่มคนมากหรือเพิ่มเจ้าหน้าที่ช่วย
ผู้จัด ความจริงจะเพิ่มอีก ๑๐ คน ซึ่งไม่มีจิตใจของผู้จัดผู้จัดไม่กินไป
รวมกับราษฎรเดือนนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ข้าพเจ้าขอเรียนถามว่า ท่านจะ
เพิ่มอะไรใหม่ จะเพิ่มคนที่คนภทศ เห็นจิตใจตมเมืองเป็นใหญ่หรือว่าจะ
พมหาหน้ามากเดวไปรวมไปกินกันอีก .

พระช่วงเกษตรศิลป์การ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ :

กรมได้คอมไปตลอด แต่อย่างไรก็ดีใคร ขอเรียนท่านผู้เมยวตในนโยบาย
ที่จะป้องกันการถดถอยคคไม่ในป่า หรือจะไปทำพื้นที่ เราได้
แสดงทว ๆ ไปตลอดเมื่อคราวที่รัฐบาลได้แสดงนโยบาย เพราะฉะนั้นการ
ถดถอยที่ข้าพเจ้าได้กล่าวนั้นผม มิโดยทว ๆ ไป เมื่อมีป่า ส่วนการมีราคา
คคเช่นพื้นในเชียงใหม่กว่าคดี ในการใช้มีมาเป็นต้น ราคาขึ้นด้วยที่ทว ๆ
ไปไม่ใช่เฉพาะเชียงใหม่ ข้าพเจ้ามิโดยทว ๆ ไป ปัญหาเรื่องการป้องกัน
ป่ามีอยู่แล้ว และขณะนี้รัฐบาลได้เตรียมหน้ามาได้ปรึกษาหารือกัน เป็น
ห่วงเรื่องมีป่าด้วยวิธีอื่นมีมาก นโยบายก็เพื่อจะกินป่าโดยเฉพาะพื้น และ
จะปลูกไม้โตเร็วเพื่อทำพื้น มีกมีนโยบายที่จะเสนอเป็นพระราชบัญญัติด้วย
แล้ว และก็จะได้ตลอดออกไป เป็นห่วงเรื่องมีป่ามีมาก และทางกรม
รถไฟได้วางรูปการไปอย่างป่าแม่แตงถ้าหากตัดก็ เราได้คิดใจว่าจะทำพื้น
ให้คนมีรถไฟ กรมรถไฟของมีคนควบคุม แต่พื้นที่จะให้คนเขาใช้ก็ไม่เสีย
ไปจากไม้ซึ่งไม้ดี แต่ตั้งเต้านกคของคคคค มีเจ้าหน้าที่ เรืองมีจะต้องตาม
ทางกรมป่าไม้ว่าจะทำได้หรือไม่ เรายินนโยบาย ส่วนไม้ขนาดเล็กจะควบคุม
แต่ไหน อันนี้ได้คอมแล้วว่า ไม้ขนาดเล็กถ้าเป็นไม้ที่เบียดเสียดของเองก็จะทำ
อย่างเรียกอย่างปลัดขอกข์ คือทำให้ป่าโปร่งขึ้น คราวแรก ๆ ก็มี ๕๐๐ กว่า
คน แต่ต่อมาเหลือ ๓-๕ คนก็จะต้องมีขบว้าง

ที่ท่านผู้จัดขอ ข้ ข้างจะเพิ่มอย่างไร ข้าพเจ้ามิว่าเจ้าหน้าที่คนมีแต่
ไปได้ห้มาด้วยความยากัดใจอะไร เจ้าหน้าที่เขาเต็มบรรพาศ แต่ไม่เพียง

พอ การที่จะมีเจ้าหน้าที่เพิ่มจนคงอาศัยสถานที่ของประมาณชน และข้าพเจ้าก็
ยังสงสัยว่าเราต้องมีเจ้าหน้าที่คล้าย ๆ กับปรัสเซีย คือตำรวจ อย่างเมื่อนอก
เราควบคุมป่าหรือตะเวนป่า เราคิดว่าเจ้าหน้าที่ที่มีสมรรถภาพดี แต่ไม่
เพียงพอ เมื่อเกิดเรื่องตกของแก่ไข่มุกคดหรือสิ่งที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าขอเรียน
ไว้เพียงสั้น ๆ

นายทองคำ อิศราวิช (เชียงใหม่) : ความจริงถ้าหากว่า
ข้าพเจ้าจะได้เคยทำงานรัฐมนตรีหรือประจำกองกบฏหรือตำรวจ แต่ทั้ง
นี้ข้าพเจ้าขอเรียนว่าเจ้าหน้าที่หรือ เจ้าหน้าที่ป่าไม้มีบางคนที่ไม่พร้อม
เบียดเบียนราษฎรผู้รับเข้ามาพบด้วย ทั้งนี้ข้าพเจ้าคิดว่าคงจะน้อยได้ เพราะข้าพเจ้า
มีหลักฐานอยู่แล้ว ซึ่งคือไปข้าพเจ้าเราใจว่าจะได้นำมากราบเรียนท่านรัฐมนตรี
จากการกระทรวงเกษตรราชการต่อไป

ทั้งนี้ข้าพเจ้าขอถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการว่า บางที
ท่านอาจจะรู้ในท้องถิ่นที่ข้าพเจ้า เพราะท่านเป็นนักเกษตรกรรมมา
แล้ว คือความบรรเทาป่าไม้อ่าง ๆ นั้น ถ้าเราปล่อยให้คิดไป คิดไปแต่โดยไม่ได้
จัดการควบคุมโดยถือ คัดสาย ๆ ก็ปล่อยให้หูกวางทางพงกันแต่ก็ด้วยอย่าง
นี้ ไม่น่าจะกลายเป็นทะเลทรายไป แล้วสักไม่ตกคองตามฤดูกาล ยก
ตัวอย่างง่าย ๆ เช่นจังหวัดภาคอีสานเป็นต้น .....

ประธานสภาผู้แทน : มีอะไรอีก ความเห็นเป็นความเห็นของท่าน

นายทองคำ อิศราวิช (เชียงใหม่) : ถก ทั้งข้าพเจ้าขอเรียนตาม
ท่านรัฐมนตรีคือไปกล่าว บรรดาไม้ที่เบียดเสียดยัดเยียดกันนั้นท่านรัฐมนตรี
ว่าถ้าไม้คดแต่ไม้ก็จะไม่คดได้ แต่ข้าพเจ้าว่าอย่างนี้คือข้าพเจ้าเห็นว่ามี
ปล่อยให้ทรุดโทรมมากมายแล้ว เกรงว่าจะกลายเป็นทะเลทรายไป ราษฎร
จังหวัดเชียงใหม่ของข้าพเจ้าหรือราษฎรทั่วไปจะมีไม้มาทำบ้านเรือนกัน.....

ประธานสภาผู้แทน : ท่านรัฐมนตรีก็ว่าแล้วว่าจะปล่อยให้ป่าโดน
มันไปขายอย่างเสรีก็ เพราะฉะนั้นขอให้ท่านเราประเด็นหน่อย

ข้อบ่งชี้ลงไปแล้ว แต่หาเหตุระงับหรือขอยุติคดีไม่ได้ เมื่อได้มีเจ้าหน้าที่
ป่าไม้ได้กระทำไปในทางที่ไม่สุจริตแล้ว ก็จะปรับปรุงสมรรถภาพของ
ข้าราชการในเรื่องนี้ต่อไป ส่วนในเรื่อง Mountain Police นั้น หรือ
เรื่องเจ้าหน้าที่รักษาป่านั้น ท่านได้ถามว่าจะเป็นเรื่องที่แท้จริงหรือไม่ เรื่อง
ข้าพเจ้าขอตอบว่าข้าพเจ้าของกรมนี้จะทำงานอย่างจริงจัง และข้าพเจ้าจะได้ขอ
งบประมาณในเรื่องนี้ซึ่งเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ในแผนกนั้นมา และเมื่อได้เงินขอ
เป็นงบประมาณนั้นมาแล้ว ก็คงคิดว่าท่านคงจะให้โดยไม่วัดของประการใด

ประธานสภาผู้แทน ทิศเขตการของกระทรวงนี้ ระเบียบวาระ
ต่อไป เรื่องร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๒ ของนายเสวี อิศรางกูร ณ อยุธยา
(บุรีรัมย์) เจริญร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้อยู่ในที่ประชุม แต่ได้มอบหมาย
ให้คนใหญ่ สักดิชราต เป็นผู้อภิปรายแทน

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่าง
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๒

หลักการ

เพื่อแก้ไขเพิ่มเติม ประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ให้เป็นการ
เหมาะสม

เหตุผล

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๑๓ (๓) ที่แก้ไข
ไม่ได้แก้ไขแต่เดิมมาจากเดิมมีที่ เพียงแต่แก้ไขเพิ่มเติมที่หน้าแผนกนั้นเท่านั้น

เอง การที่เพิ่มเติมพหุพจน์แผนกเพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ศาลจังหวัดใน
การพิจารณาให้รอดเร็วอย่างหนึ่ง และให้การบรรเทาพระราชทานตามอำเภอไม่เกิด
การขลุกขดกันอย่างหนึ่ง โดยขอเท็จจริงปรากฏว่าเอกสารต่างๆ ของทาง
ราชการของต้นเป็นคดีต่าง ๆ ทั้งทางแพ่งและอาญาที่เกิดขึ้นตามท้องถิ่น คณะ
กรรมการอำเภอได้ส่งสำรับความไว้ เมื่อคดีเกิดขึ้นลงโรงศาลเจ้าเลยได้
อ้างเป็นพระยาน คณะกรรมการอำเภอจะคดีสำเนาบริบรองว่าถูกต้องแล้วส่งมา
ศาลไม่ได้ เพราะกฎหมายไม่ให้อำนาจ จึงต้องส่งสำรับความทั้งเล่มมาศาล
เก็บรักษาไว้จนคดีนั้น ๆ เสร็จสิ้นจึงส่งคืน ในระหว่างที่คณะกรรมการอำเภอส่ง
คืนมานั้นก็ต้องทำสำรับความขึ้นมาใหม่เป็นการต้นเปิดโดยใช้เหตุ ฉะนั้นควร
ให้นายอำเภอหรือผู้รักษาการแทนบริบรอง ดำเนินเอกสาร ก็เป็นการ เพียงพอแล้ว
เหตุผลนอกจากนี้จะได้อภิปรายในสภา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๓)

พ.ศ. ๒๔๙๒

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

แพ่ง

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) คนฉ้อฉลเอกสารที่อยู่ในความอารักขาหรือความควบคุมของทางราชการนั้น จะนำมาแสดงได้ก็เมื่อได้รับอนุญาตของรัฐมนตรี หัวหน้ากรม กอง หัวหน้าแผนก หรือผู้รักษาการแทนในตำแหน่งนั้นๆ ที่เกี่ยวข้องแสดงแก่กรณีเดียวกัน ซึ่งนอกจากศาลจะได้อำนาจเป็นอย่างอื่น ถ้าเนาเอกสารหรือข้อความคัดสำเนาเอกสารเหล่านั้นซึ่งรัฐมนตรี หัวหน้ากรม กอง หัวหน้าแผนกหรือผู้รักษาการแทนในตำแหน่งนั้นๆ ได้รับอนุญาตจะต้องถือว่าเพียงพอในการที่จะนำมาแสดง”

.....

(ลงชื่อ) ส. อิศรางกูร ณ อยุธยา ผู้แทน
(ลงชื่อ) กู๋ เนาวรัตน์, บุญมี, ป. จันทน์พิมพ์, เทพ โชติพันธุ์, สมบูรณ์ เศษสุภา, อนันต์วงษ์, ทองดี อิศราวัฒน์, สวน พรหมประกาศ, สมรรถ เอี่ยมวิโรจน์, สงกรานต์ อุดมสิทธิ์, นิตยากร ผู้รับรอง

๑๑๑๑ น.

นายใหญ่ สวัสดิชิต (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าขอเสนอร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความแพ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) โดยมีหลักการว่า เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้เป็นการเหมาะสม ให้ผลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๒๓ (๓) ที่แก้ไขใหม่โดยแก้ไขเพิ่มเติมไปจากเดิมมา และแก้ไขเพิ่มเติมหัวหน้าแผนก

ต่อคณะกรรมการก็ไม่เกิด ความเสียหายต่อความถี่ใหม่ และได้ประโยชน์
ต่อคุณซึ่งจะทำให้ได้รับความรวดเร็วยิ่งขึ้น และข้าพเจ้าขอฝากขอเรียน
อิดงัดเล็กน้อยว่า กฎหมายฉบับนี้ได้ผ่านสภาเมื่อก่อน ใ้รัฐธรรมนุญฉบับ
ถาวร และสภาได้ตั้งกรมราชการ กรมราชการก็ได้พิจารณาเสร็จแล้ว แต่
ว่าพอคัดส่งงานยังไม่ทันอนุมัติ ก็ประกาศใ้รัฐธรรมนุญขึ้น ยุติกันจึงได้
ตกไป โดยเหตุนี้ถึงทกรับเรียนมานี้ หวังว่าสภานิติบัญญัติการร่าง
พระราชบัญญัติ

นายช่ออิน อาพล (สมุทรสงคราม) : พระราชบัญญัตินี้เป็น
เรื่องของเก่าเอาเก่าใหม่ เพราะฉะนั้นหากคนใหญ่อภิปรายเมื่อกัน เหตุ
ผลก็เป็นที่เข้าใจแจ่มแจ้งแล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอลงมติเพื่อรวดเร็ว
เวลาและควรจะมีหลักการ

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอให้ลงมติให้รับหลักการ มีผู้รับ
รองแล้ว ใครจะเห็นเป็นอย่างอื่น

นายพรหมมา แตนวงศ์ (กาฬสินธุ์) : พระราชบัญญัตินี้
เสนอเข้ามาข้าพเจ้าเห็นว่ถึงแม้ว่าสภาสมัยก่อนมีรัฐธรรมนุญ ๒๔๗๖ ยังไม่
ประกาศใ้ จะได้พิจารณาเกินไปแต่ก็ตาม แต่ด้วยบรรดาสมาชิกที่มาใหม่
ภายหลังรัฐธรรมนุญฉบับนี้ได้ไซ้กันยังไม่ได้พิจารณาให้ถ่วงถี่ เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะมีมติอภิปรายต่อไป

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอให้ลงมติและมีผู้เสนอให้เปิด
อภิปรายต่อไป ผู้ใดเห็นควรให้เปิดอภิปรายต่อไป ขอให้โปรดยกมือขึ้น
ส่งสมาชิกยกมือส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทน : ผู้ใดเห็นควรลงมติปิดการอภิปราย โปรด
ยกมือขึ้น

สัมภาษณ์เบื้องต้นมาก

ประธานสภาผู้แทน : ส่วนมากเห็นควรงดมคปคอกีปรายเป็น
ต้นจาทประชุมเห็นควรปคอกีปราย

ผู้ใดเห็นควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ โปรดยกมือขึ้น
สัมภาษณ์เบื้องต้นมาก

ประธานสภาผู้แทน : ผู้ใดไม่เห็นควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้น
ไม่มีสัมภาษณ์

ประธานสภาผู้แทน : ไม่มี เป็นอนจาทประชุมลงมติรับหลักการ

นายใหญ่ สวิตชาติ (นครสวรรค์) : รอดังกรมาตราธิการวิสามัญ

ประธานสภาผู้แทน : เจ้าของร่างขอเสนอกรมาตราธิการวิสามัญ

กทาน

นายใหญ่ สวิตชาติ (นครสวรรค์) : ขอ ๗ ท่าน

ประธานสภาผู้แทน : เจ้าของเสนอ ๗ ท่าน ผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น

นายชัยวรินทร์ อินทพันธ์ (ฉะเชิงเทรา) : ขาฟเจ้าขอเสนอคุณใหญ่

เป็นกรมาตราธิการ

ประธานสภาผู้แทน : เคยก่อน จำนวนเคยก่อน มีผู้เสนอให้
กรมาตราธิการวิสามัญ ๗ นาย ถ้าผู้ใดไม่เห็นเป็นอย่างอื่น ถอดจาทประชุมอนุมัติ
ให้มีกรมาตราธิการวิสามัญ ๗ นาย

ทนาการเสนอนั้น ขอปรึกษาทประชุมจะเสนอเท่าจำนวนหรือจำนวน
กนโดยไม่มีจำกัด แต่ต้องมคกนทหลัง

นายสาคร กลิ่นผลา (พิจิตร) : เสนอเท่าจำนวน ๗ นาย

มีสัมภาษณ์รับรอง

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอให้เสนอเท่าจำนวน ๗ นาย เมื่อ
ไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ทประชุมก็จะเสนอเท่าจำนวน ๗ นาย

นายแซมชาติ บดินทร์พันธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

ยุติธรรม : ถ้าไม่ขอขอ รัฐมนตรีช่วยจะเสนออีก ๑ คน

นายใหญ่ ศวิตชาติ (นครสวรรค์) : ไม่ขัดข้อง

นายเขมชาติ บุญยรัตพันธุ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

ยุติธรรม : ขอเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหนึ่ง และนายโพยม
เลขยานนท์ สอง

* ประธานสภาผู้แทน : รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรมและบุคคลอื่นอีกนายหนึ่ง ไปพร้อมกันต่อไป

นายทัศนีย์ กลีบโกมท (ขอนแก่น) : ข้าพเจ้าขอเสนอหม่อม
ราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช

มีสมาชิกรับรอง

นายเสมอ กัณหาชัย (แม่ฮ่องสอน) : ข้าพเจ้าขอเสนอนาย
พรหมมา แคนวงศ์

มีสมาชิกรับรอง

นายสวน พรหมประกาย (อุตรธานี) : ข้าพเจ้าขอเสนอนาย
ถึก ชัยบุตร

มีสมาชิกรับรอง

นายร้อยตำรวจโทสงกรานต์ อุดมสิทธิ์ (เพชรบูรณ์) : ข้าพเจ้า
ขอเสนอนายวงศ์ อรรถชาติพงศ์

มีสมาชิกรับรอง

นายใหญ่ ศวิตชาติ (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าขอเสนอนายเสวี
อิศรางกูร ณ อยุธยา

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทน : ครบแล้ว

เลขาธิการรัฐสภา : รายชื่อกรรมการ ๑. ท่านรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงยุติธรรม ๒. นายโพยม เลขยานนท์ ๓. หม่อมราชวงศ์ เสนีย์
ปราโมช ๔. นายพรหมมา แคนวงศ์ ๕. นายถึก ชัยบุตร ๖. นายวงศ์
อรรถชาติพงศ์ ๗. นายเสวี อิศรางกูร ณ อยุธยา

ประธานสภาผู้แทน : กำหนดการปฏิญัตติ

นายใหญ่ สวัสดิชาติ (นครสวรรค์) : ขาฟเจ้าคิดว่า ๒ วันก็พอ เพราะงานได้โดยพิจารณาแก่นามาร่างหนึ่งแล้ว เมื่อคราวแต่งคั้งทางส่วนชาติที่เข้ามาใหม่

ประธานสภาผู้แทน : เจ้าของร่างพระราชบัญญัติเดี๋ยง ๒ วันนี้ ได้เห็นเป็นอย่างอื่น เมื่อไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ว่าที่ประชุมอนุมัติให้มีการปฏิญัตติภายใน ๒ วัน

ระเบียบวาระต่อไป ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๔๙๒ ของ นายพันตำรวจตรี หลวงเจริญดำรงการ ขอเชิญหลวงเจริญฯ

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๔๙๒

หลักการ

เพื่อโอนบ้านเกาะเทโพ หมู่ที่ ๕ ตำบลศิลาदान อำเภอมะโนรมย์ จังหวัดชัยนาท มาชนกับตำบลเกาะเทโพ อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี

เหตุผล

เนื่องจากราษฎรในบ้านเกาะเทโพ หมู่ที่ ๕ ตำบลศิลาदान อำเภอมะโนรมย์ จังหวัดชัยนาท รวม ๔๔ ครัวเรือน บุคคลที่มีอายุเกินกว่า ๑๐ ปี มี ๓๒ คน ชายผู้พิการเข้าเรียนแล้ว ๑๐ คน ที่ยังอยู่ในการเข้าเรียน ๑๐ คน รวม ๒๒ คน ได้พร้อมใจกันเซ็นชื่อรับรองขอโอนไปชนกับตำบลเกาะเทโพ อำเภอเมืองอุทัยธานี โดยอ้างเหตุว่าการกั้นอยู่ห่างกันได้ความติดขัดจากราชการ

ตลาดจังหวัดอุทัยธานีตลอดมา และระยะทางที่ไปมาติดต่อกับตลาดจังหวัด
 อุทัยธานี ถ้าเดินเท้าหาบของไปขายกันเวลา ๓ ชั่วโมงเศษ ถ้าขึ้นรถยนต์กัน
 เวลาประมาณ ๓๕ นาที และทำการติดต่อกับทางอำเภอและทางจังหวัดก็แล้ว
 เดarly ในวันนี้ด้วย ส่วนทางอำเภอมะโนรมย์ มีแค่ทางเรือทางเดียวกัน
 เวลาประมาณ ๓ ชั่วโมงเศษ เป็นเรือแจว ถ้าไปเรือยนต์กันเวลาประมาณ ๓
 ชั่วโมงครึ่ง ถ้าหากจะคิดต่อกับจังหวัดชัยนาทกันเวลาถึง ๒ วันเศษ ต้อง
 ไปแต่กลับให้ทันเวลาของเรือคือเป็นการลำบากมาก เพื่อความสะดวก
 ด้วยแก่ประชาชน ในหมู่บ้านเกาะเทโพแล้ว จึงควรโอนหมู่บ้านเกาะเทโพ
 ไปรวมกับตำบลเกาะเทโพ อำเภอเมืองจังหวัดอุทัยธานี ตามความประสงค์ของ
 ราษฎรต่อไป ส่วนทางการทั้ง ๒ จังหวัดก็เห็นชอบพร้อมกันแล้วตลอดทั้ง
 แห่งทั้งสองจังหวัดก็นัดให้โอนได้ ไม่มีการขัดข้องและไม่มีการเสียหายแก่
 การใดอันควรแต่อย่างใด เพราะพลเมืองจังหวัดอุทัยธานีจำนวน ๑๐๘,๘๘๒
 คน จังหวัดชัยนาทมีจำนวน ๑๗๓,๔๓๓ คน

ร่าง

**พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขต จังหวัดชัยนาท
 และจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๔๙๒**

.....
 .....
 .....

โดยที่เป็นการสมควรเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดชัยนาทกับจังหวัดอุทัยธานี
 โดยโอนหมู่บ้านที่ ๕ (บ้านเกาะเทโพ) ในท้องที่ตำบลศิลาदान อำเภอมะโนรมย์

จังหวัดชัยนาท มาชนกับตำบลเกาะเทโพ อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี เพื่อประโยชน์แก่การปกครองและความสะดวกของราษฎร

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดชัยนาทและจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๕๑๒"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานีใหม่ โดยให้โอนหมู่ที่ ๕ (บ้านเกาะเทโพ) ตำบลศิลาदान อำเภอเมืองโรมรัน จังหวัดอุทัยธานี มาชนกับตำบลเทโพ อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

(ลงชื่อ) พ.ต.ท. หลวงเจริญดำรงการ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ก๊กดี พัฒนภักดี, บ. เหมะภักดี, สนิตโยธารักษ์, ฟอง สัทธธรรม, เกษม จงสวัสดิ์, มา เสรีรัฐศรี, บุญเลิศ ณ เชียงใหม่, ขวลิต, ชัยวัฒน์ อินทะพันธ์ ผู้รับรอง

๑๑.๓๐ น.

นายพันตำรวจตรี หลวงเจริญดำรงการ (อุทัยธานี) : ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดอุทัยธานีและชัยนาท จำนวนหนึ่งแรก เริ่มเดิมทีมันเกี่ยวข้องกับประชาชนเป็นต้นเหตุก่อน ได้มีหนังสือไปยังอธิบดีกรมมหาดไทย ข้าพเจ้าจึงได้ไปพิจารณาจากประชาชนมีความสนใจจะเปลี่ยนหรือไม่ ข้าพเจ้าไปตรวจดูแล้วคงได้ความดังนี้ เหตุผลที่ข้าพเจ้าไปถามราษฎรดังนี้

เนื่องจากรายชื่อ ในบ้านเกาะเทโพ หมู่ที่ ๕ ตำบลคีตาดาน อำเภอ
มะโนรมย์จังหวัดชัยนาท รวม ๕๕ ครัวเรือน บุคคลที่มีอายุเกินกว่า ๒๐ ปี มี ๒๒
คน ชายพิการตาบอด ๑๐ คน หญิงชราในภาวะตาบอด ๑๐ คน รวม ๒๒
คน ได้พร้อมใจกันเขียนขอรับรองขอโอนไปขึ้นกับตำบลเกาะเทโพ อำเภอเมือง
อุทัยธานี โดยอ้างเหตุว่าการกินอยู่ซึ่งหมู่ได้ทำการคิดค่าขายกับตลาด
จังหวัดอุทัยธานีตลอดมา และระยะทางที่ไปมาคิดค่ากับตลาดจังหวัดอุทัยธานี
ถ้าเดินเท้าหาบของไปขายกินเวลา ๑ ชั่วโมงเศษ ถ้าขึ้นรถยนต์กินเวลา
ประมาณ ๑๕ นาที และทำการติดต่อกับทางอำเภอและทางจังหวัดก็แล้วแต่
ได้โดยสะดวก ส่วนทางอำเภอมะโนรมย์แต่ทางเรือทางเดียวกินเวลาประมาณ
๓ ชั่วโมงเศษ เป็นเรือแจว ถ้าไปเรือยนต์กินเวลาประมาณ ๑ ชั่วโมงครึ่ง
ถ้าหากว่ากระจัดออกไปจังหวัดชัยนาทกินเวลาถึง ๒ วันเศษ คงไปและกลับให้
พื้นเวลาของเรือด้วยเป็นการลำบากมาก เพื่อความสะดวกส่งมอบแก่ประชาชนใน
หมู่บ้านเกาะเทโพแล้ว จึงควรถือหมู่บ้านเกาะเทโพไปขึ้นกับตำบลเกาะเทโพ
อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ตามความประสงค์ของราษฎรคือไปส่งทาง
การทางจังหวัดก็เห็นชอบพร้อมกันแล้ว ตลอดจนผู้แทนทั้งสองจังหวัด
ก็นัดให้โอนได้ ไม่มีการขัดข้องและไม่มีการเสียหายแก่การเลือกตั้งแต่อย่าง
ใด เพราะพลเมืองจังหวัดอุทัยธานีมีจำนวน ๓๐๔,๗๕๒ คน จังหวัดชัยนาทมี
จำนวน ๑๗๓,๕๑๓ คน ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควรโอนได้ดัง

๑๑.๓๕ น.

นายช้อน อ้อพล (สมุหรงคราม) : พระราชบัญญัติเรื่อง
การโอนหมู่บ้านเกาะเทโพ หมู่ที่ ๕ ตำบลคีตาดาน อำเภอมะโนรมย์ จังหวัด
ชัยนาทมาขึ้นกับตำบลเกาะเทโพ อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี
นั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ในเหตุผลที่กล่าวข้างบนตำบลคีตาดาน จังหวัด
ชัยนาท เดินทางมาจังหวัดอุทัยธานีเพียงชั่วโมงเดียวถึงหนักแล้วนั้น ใน
พื้นที่จะตั้งโอนมาขึ้นกับอำเภอเมืองอุทัยจังหวัดอุทัยธานีอย่างไรเลย ถ้า

หากว่าเป็นอย่างนั้นก็ทำไมได้โอนแล้วจะไปติดต่อกับจังหวัดอุทัยธานีไม่ได้ แต่
 นักโคมีการไปมาค้าขายกันสะดวกแล้ว และไม่มีการเดือดร้อนอะไรเลย ทั้ง
 ททามบอกจำไปจังหวัดชยนาท ถ้าไปเรือนครเพียงชั่วโมงครึ่ง แต่ไปเรือจ้าง
 เพียง ๓ ชั่วโมง คนที่หมู่บ้านตำบลคีตาตามไม่ได้ไปจังหวัดกันทุกวันนี้ เพราะเขา
 ไม่มีความจำเป็นอะไรที่จะต้องไป เขามหาการค้าขายติดต่อกับจังหวัดอุทัย
 ธานีแล้ว ไม่จำเป็นจะต้องไปขายที่จังหวัดชยนาท แต่ถ้าวัดลงไปอำเภอ
 นครในสมัยสงครามสมัยกรุงแล้ว ชาวบ้านไม่อยากจะไปเหยียบอำเภอด้วยซ้ำ
 ไปการให้พวกความจำเป็น แม้ตัวข้าพเจ้าเองก็ไม่อยากจะไป และการไปอำเภอ
 นครในสมัยและจังหวัดชยนาทก็เป็นเพียงชื่อชณะ เวลาบางครั้งบางครั้ง ข้าพเจ้า
 เชื่อว่าราษฎรตามคีตาตาม ดูเหมือนว่าสัก ๓-๔ ปี ก็เห็นจะได้เหยียบ
 อำเภอถกมิ ไม่ได้ไปศาลากลางเลยถกมิ แล้วโดยมณฑลราชบุรีก็ไม่คิดเฉพาะเรื่อง
 โรงศาล ไม่นับหนทางของกับศาลากลางจังหวัด แต่ก็ไม่ใช่จากถนนหรือว่า
 ไปบ่อนอก หรือมออกทางหนึ่งก็ไปเยี่ยมญาติที่จังหวัดชยนาท แต่ก็ได้
 ไปบ่อย ๆ เมื่อเป็นเช่นนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าจะไม่โอนจากจังหวัดชยนาทมาขึ้น
 กับจังหวัดอุทัยธานีแล้ว ข้าพเจ้าก็เห็นว่าไม่มีความจำเป็นอะไรเลย แล้ว
 อีกอย่างหนึ่งจำนวนคนมีเพียง ๒๒๒ คน การโอนนั้นก็กระไรกันเป็นการ
 เสียทรัพย์สินไปไม่ใช่ประโยชน์เหมือนกัน เพราะถ้าเคยก็มีตำรวจมีผู้ เกี่ยวกับการ
 การมอบหมายการงาน เป็นการยุ่งยาก เพราะฉะนั้นเป็นการเสียเงินไปเปล่า ๆ
 เคยเห็นข้าพเจ้าจึงเห็นอยู่คนหนึ่งว่า ททามผู้เสนอบอกไม่ได้กระทมกระ-
 เทอมนในการเลือกตั้งอย่างไร ข้าพเจ้าจำแนกแหวะเป็นการหาเสียงเลือกตั้งในคราว
 หน้า เพราะอยากจะให้คนมาขึ้นให้เกินกว่า ๓ แสน ๗ หมื่นกว่าคน นั้น
 ข้าพเจ้าเข้าใจอย่างนี้ เพราะฉะนั้นเหตุนี้ ๆ ข้าพเจ้าเห็นด้วยแต่เกี่ยวกับหา
 เสียงเลือกตั้งมากกว่า เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่สมควรจะรับหลักการ
 ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้

๑๑.๑๘ H.

นายเกษม บุญศรี (นครสวรรค์) : ในการโอนเขต ถ้าจำ
 อยางที่ท่านผู้แทน ได้ถามเมื่อกี้ ข้าพเจ้าก็ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการที่จะได้
 ครบเนนเสียงอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ข้าพเจ้าเห็นในความจำเป็นในการที่จะโอน
 โอนเขตปกครองมา ทท่านคานบอกล่าวการศารายมณฑลคือกันขยี่แล้ว ก็
 เป็นความสะดวกรวมแล้ว ไม่สมควรที่จะโอนนั้น แต่ว่าการโอนเขตไม่ได้
 มุ่งแสดงเรื่องการศารายอย่างเดียว เรามุ่งถึงการปกครอง คือสหภาพ ถ้า
 ไม่เมื่อแต่ก่อนที่เราเข้าไปรับกับจังหวัดอุทัยธานี ก็เพราะเมื่อก่อนนั้นทาง
 ทางคดีของจังหวัดอุทัยธานีไม่ถนัดนทางที่จะไปมาได้สะดวก คือจากคน
 เคนคดีค่อนข้างมาก คือในทางเคเนนเมื่อมีคนคดีคือบอยเราก็เป็นทางประจำช
 เมื่อเป็นเช่นนั้น ทนก็ย้ายออกไป ถ้ายเป็นทางรถเดินได้ในปัจจุบัน คน
 ที่จะคดีก็อาศัยทางไปมาติดต่อเขตเทโพงอาน หนึ่งบ้านทอานเป็นหม
 บ้านตั้งทางเรือคดีค่อนข้างในระหว่างรถไฟกับจังหวัดอุทัยธานี และในจังหวัด
 นั้นจะมากวิ่งเพราะที่ตั้งของทางเรือ ส่วนทางอื่นเวลาไปจะคนเป็คนมีเรือเม
 และเป็นความสะดวก ถังนั้น เวลาจะม้ทางถนนย้ายประจำชบยี่ ไปทาง
 ข้าเกษมอยู่ในมัยก็อยู่คนละฝั่งกับหมู่บ้านนั้น ผู้ที่จะเดินจากหมู่บ้านถ
 ถนนประจำชบยี่แล้วเกิดจากเมืองอุทัยธานี เพราะฉะนั้นความสะดวกของ
 ประชาชนที่ไม่มาคดีก็ของจังหวัดอุทัยธานีเป็นความสะดวก แต่ที่ของโอนเขต
 ก็เพราะเหตุว่า การควบคุม หรือการ ปกครองบ้านเมือง อย่างที่ท่าน ท่านเขาไม่
 อยากรจะไปโรงศาลหรืออะไร นั้นก็เป็นความเห็นของท่าน แต่เพียงรวม
 ความจำเป็นที่จะต้องไป เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องไปแต่ไว้ในถิ่นใดที่เราไป
 อยู่โดยปกติ เป็นดังนี้ เชนการไปมาศารายอย่างนี้แต่ก่อนไม่มีความจำเป็น
 ระบุกันทางศาลหรือทางพนักงานหรือทางราชการ ก็เราไปทำธุระอันนั้นด้วย
 แปลว่าไปไหนด้วย แต่ว่าได้มีประโยชน์ถึงสองคราว เชนนั้นก็ไปประโยชน์
 ชาวบ้านนั่นเอง และการควบคุม ในทางราชการ สมคิดว่าจะเกิดเรื่องเกิดราวอะไร
 ขึ้น การดูบส่วนและควบคุมก็ขมสะดวก เพราะอาศัย ใกล้กันทางราชการ

อำเภอตะกวดจังหวัด ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าได้ออหมุ่ บ้านใหม่ ไปชม กับ
จังหวัดอุทัยธานีก็จะทำประโยชน์ ให้แก่หมุ่ บ้านนั้น และทางราชการก็จะ
ควบคุมใหม่ บ้านนั้นสะดวกยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการสมควรที่
สถานที่พิจารณาว่ามหตการแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :
สำหรับร่างพระราชบัญญัติโอนเขตจังหวัดอุทัยธานีและจังหวัดชัยนาทนั้น ใน
เรื่องทางรัฐบาล เฉพาะกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้องใน
การที่จะโอนหมุ่ บ้านใหม่ไปรับกับจังหวัดอุทัยธานี เพราะเป็นระยะทางที่ใกล้
เป็นการสะดวก ในการ ไปปกครองด้วยตาม ทห่าน ตำราชัก โค อภิปรายมา แล้ว
ฉะนั้นเพื่อให้เสียเวลาของสภา เพราะฉะนั้นรัฐบาลยินดีจะรับมหตการ
นายชัชวรินทร์ อินทะพันธ์ (ลำพูน) : เมื่อรัฐบาลจะรับทำ
อย่างไรแล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติเสียทีเดียว

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอให้ลงมติ มีผู้ใดจะขอเปิดอภิปราย
ต่อไปหรือไม่ เมื่อไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุม ให้ลงมติ ท่านผู้ใดเห็นควรรับ
มหตการแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้พิจารณาต่อไป โปรดรับทราบ

สมาชิกยกมือ ๓๕ นาย

ประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น

สมาชิกยกมือ ๑ นาย

ประธานสภาผู้แทน : เป็นอันว่าที่ประชุมรับมหตการแห่งร่าง
พระราชบัญญัตินี้ให้พิจารณาแล้ว จึงกรมราชการดำเนินการต่อไป

นายพันตำรวจตรี หลวงเจริญตำรวจการ (อุทัยธานี) : ข้าพเจ้า
ขอเสนอให้พิจารณารวดเร็ว

ประธานสภาผู้แทน : การที่เสนอให้พิจารณารวดเร็วนั้นคง
มีสมาชิกรับรองถึง ๒๕ ท่าน เพราะฉะนั้นขอให้เสนองกรมราชการดำเนินการต่อไป
อีกสามวัน

นายพันตำรวจตรี หลวงเจริญตำรวจการ (อุทัยธานี) : ข้าราชการ
ขอเสนอกรรมการวิสามัญ
ไม่มีสมาชิกชดชอง

ประธานสภาผู้แทน : เจ้าของขอเสนอกรรมการวิสามัญ เมื่อ
ไม่มีผู้ชดชอง ถ้อยจากประชุมชนุมัค มีจำนวนกนาย

นายพันตำรวจตรี หลวงเจริญตำรวจการ (อุทัยธานี) : ขอเสนอ
๗ นาย

ประธานสภาผู้แทน : เจ้าของขอเสนอ ๗ นาย มีผู้ใดมีความ
เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

นายโกศล สินธุเสก (ราชบุรี) : ข้าราชการขอเสนอกรรมการ
วิสามัญ

ประธานสภาผู้แทน : เรื่องเคยมาแล้ว เพราะฉะนั้นท่านขอ
ก็เป็นอย่างอื่นออกไป เคยมาแล้ว กรรมการวิสามัญ ๗ คน โปรดเสนอ
ชื่อ

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :
รัฐบาลขอเสนอ ๒ นายชดชองใหม่

ประธานสภาผู้แทน : ไม่ชดชอง

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :
รัฐบาลขอเสนอของอธิบดีกรมมหาดไทย นายท้ว แรงจำ และหัวหน้ากรม
การปกครอง นายถวิลฯ

นายพันตำรวจตรี หลวงเจริญตำรวจการ (อุทัยธานี) : ขอ
เสนอ นายเกษม บุญศรี
มีสมาชิกรับรอง

นายมา เสวีรัฐศรี (เลย) : ขอเสนอนายอิน ต้นนุการณ

มีตราประทับรอง

นายใหญ่ สวัสดิชชาติ (นครสวรรค์) : ขอเสนอหลวงเจริญ

คำรองการ

มีตราประทับรอง

นายเสด็จ จิราภรณ์ (พิจิตร) : ขอเสนอนายช้อน อ้าพล

มีตราประทับรอง

นายชัชวรินทร์ อินทพันธ์ (ลำพูน) : ขอเสนอนายไกรสร อู่

ด่าง

มีตราประทับรอง

ประธานสภาผู้แทน : ครบแล้ว ขอให้ตราธิการไปตรวจรายชื่อ

นายวงศ์ วีระชาติพลี (จันทบุรี) : ยังไม่ครบ

ประธานสภาผู้แทน : ครบแล้ว

นายวงศ์ วีระชาติพลี (จันทบุรี) : ยังไม่ครบ ท่านประธาน ก่อน

ทศกรรมประธานไม่ได้ตั้งประเด็นว่าจะเอาเท่าจำนวนจำกัดหรือเปล่า แล้วจะ
ครบอย่างไร ถ้าเจ้าทำให้เพื่อท่านประธานจะจริงในกาลข้างหน้าคือไป

ประธานสภาผู้แทน : ขอขอบคุณ ท่านขอถามที่ประชุมเสียด้วย

นายใหญ่ สวัสดิชชาติ (นครสวรรค์) : เจ้าขอเสนอให้ปิด

การเสนอชื่อ

มีตราประทับรอง

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอให้ปิดการเสนอชื่อแล้ว จะมีใคร
เห็นเป็นอย่างอื่นบ้าง เมื่อไม่มี เป็นอันว่าเสนอชื่อแล้ว ๘ คน

เลขาธิการรัฐสภา : รายชื่อกรรมการมีดังนี้ ๑. นายทศ เศรษฐ

๒. นายถวิล สุนทรศาสตร์ ๓. นายเกษม บุญศรี ๔. นายอิน สัมบุการณ

๕. นายพันตำรวจตรี หลวงเจริญตำรวจการ ๖. นายช้อน อ้าพล

๗. นายไกรสร อู่ด่าง

๑๒๘๘

ประธานสภาผู้แทน : เปรอญัตติในกวัน

นายพันตำรวจตรี หลวงเจริญตำรวจการ (อุทัยธานี) : เปรอญัตติภายใน ๓ วัน

ประธานสภาผู้แทน : เมื่อไม่มีใครเสนอ เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงให้เปรอญัตติภายใน ๓ วัน

ประธานสภาผู้แทน : ระเบียบวาระต่อไป ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่จตุรเบียดและนิติกรรมเกี่ยวกับข้อสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๒ ของนายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์ (ถาปน)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่าง

พระราชบัญญัติว่าด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่จตุรเบียดและนิติกรรมเกี่ยวกับข้อสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๒

หลักการ

เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่จตุรเบียดและนิติกรรมเกี่ยวกับข้อสังหาริมทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บางมาตราเพื่อแต่งตั้งปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จตุรเบียดและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เหตุผล

เนื่องจาก กฎหมายเดิม บัญญัติ ให้นาย ชว เกอหรือ ผู้ทำการแทนเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จตุรเบียดและนิติกรรมเกี่ยวกับข้อสังหาริมทรัพย์ ตาม

ประมุขกฎหมายแห่งแคว้นพวนิชย์ ได้อนุญาตให้ผู้ทำการแทนนายอำเภอ
เป็นเหตุให้ราษฎร ในท้องที่อำเภอ ไม่ได้รับความสะดวก ในการที่จะออกไป
จดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรมของบุคคลกับอสังหาริมทรัพย์ ตามประมวล
กฎหมายแห่งแคว้นพวนิชย์ ณ ที่ว่าการอำเภอซึ่งอยู่ห่างไกล เพื่ออำนวยความสะดวก
สะดวกให้ราษฎรในเรื่องนี้ สมควร ให้ปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอหรือ
ผู้ทำการแทนเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนในเรื่องนี้ได้ต่อไป.

ร่าง

**พระราชบัญญัติว่าด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิ
และนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมาย
แห่งแคว้นพวนิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๒**

.....
.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควร แก่ให้เพิ่มเติม พระราชบัญญัติว่าด้วย พนักงานเจ้า
หน้าที่จดทะเบียน สิทธิและ นิติ กรรม เกี่ยวกับ อสังหาริม ทรัพย์ ตาม ประมวล
กฎหมายแห่งแคว้นพวนิชย์ ให้เพิ่มาร่วม เพื่อแต่งตั้งปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอ
เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ตามประมวลกฎหมายแห่ง
แคว้นพวนิชย์

๑๑. ๔๘ ๒.

นายชยวิธน์ อินทพันธ์ (ลาพน) : ข้าพเจ้าขอเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่ จดทะเบียนนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ในการที่ข้าพเจ้าเสนอร่างพระราชบัญญัติชนวนมาก โดยมีหลักการว่า เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บ้าง มาตรา เพื่อคงบังคับอำนาจประจำถิ่นอำเภอ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

การที่ข้าพเจ้าเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มาตั้งแต่ กว่า ๒๐ ปีที่ผ่านมา ตามบทบัญญัติเดิม บัญญัติให้เฉพาะ นายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ จดทะเบียนนิติกรรม เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่านั้น เป็นเจ้าพนักงานเป็นผู้มีอำนาจจดทะเบียนได้ เมื่อกฎหมายเดิมบัญญัติไว้เช่นนี้จึงกระทำให้ราษฎรหรือประชาชนในท้องที่กิ่งอำเภอไม่ได้รับความสะดวก ในการจดทะเบียนนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่ง ส่วนปลัดกิ่งอำเภอเป็นเพียงปลัดอำเภอคำมกกฎหมายแล้ว ไม่ใช่ผู้ทำการแทนนายอำเภอ การที่ข้าพเจ้าพูดเช่นนั้นก็ขอว่า ตามหลักปฏิบัตินั้นโดยประจักษ์มาแต่ปรากฏว่า ราษฎรในท้องที่กิ่งอำเภอ เมื่อจะจดทะเบียนนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์แล้ว ก็ต้องหอบหิ้ว ไปทำที่อำเภอ และเมื่อกิ่งอำเภอนั้นก็เป็นทวีปกับอำเภอและทางนั้นเป็นทึบกันดารทั้งการคมนาคมก็ไม่สะดวก อยุ่ห่างไกล เมื่อรัฐบาลเห็นว่าเป็นการสะดวกเช่นนี้รัฐบาลจึงได้ตั้งกิ่งอำเภอขึ้นมา และการที่บัญญัติให้เป็นอำนาจของนายอำเภอเช่นนี้ แต่ปลัดกิ่งอำเภอไม่อำนาจทำได้ การที่ข้าพเจ้าเสนอกฎหมายฉบับนี้มาเพื่อให้ปลัดกิ่งอำเภอที่ห่างไกล มีโอกาสที่จะจดทะเบียนนิติกรรม ทว่าการของกิ่งอำเภอนั้นๆ ได้ โดยเหตุผล

เรียนข้าพเจ้าห้องว่าสำนักงานคงจะรับหลักการที่จะอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
ในของทั้งนี้อาเภอต่อไป

๑๑.๕๐ น.

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :
ตามที่ท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรได้เสนอ ร่าง พระราชบัญญัติว่าด้วยพนักงาน
เจ้าหน้าที่จตุรระเบียบสันติและนิตกรรมแยกออกบอด้งห้ามทรพยนั้น ในเรื่อง
กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว ความจริงเรื่องนี้ได้มีปัญหาคือช่วยนำแล้ว
ในระหว่างอธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมโยธาธิการและอธิบดีกรมมหาดไทย ว่า
ปลัดกิ่งอำเภอและผู้ทำการแทนที่ของในเรือน สังกัดจะใครจะเป็น
เจ้าหน้าที่จตุรระเบียบสันติและนิตกรรมและอสังหาริมทรัพย์ด้วยหรือไม่ ได้
พิจารณาจนหลายฝ่ายด้วยกัน ครั้งแรกนั้นกรมโยธาธิการไม่มัสติทระจจะ
ระเบียบใดหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของใด เมื่อเป็นเช่นนี้กระทรวงมหาดไทย
จึงได้หารือไปยังกรมที่ดิน กรมที่ดินว่ามัสติทจะระเบียบใด และควร
ที่จะรับจัดใด ครั้นต่อมากระทรวงมหาดไทยยังไม่มีความเห็นชอบในเรื่องนี้
และได้โต้แย้งถกถามกรมโยธาธิการ จนกระทั่งท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรได้เสนอ
ร่างพระราชบัญญัติขึ้นมา เมื่อกรมโยธาธิการได้พิจารณาเห็นว่า ตามกฎหมาย
นั้นควรจะให้ คือตามกฎหมายเดิมนั้นควรจะให้ปลัดกิ่งอำเภอและเจ้าหน้าที่ของ
ของรับจัดระเบียบใด และเมื่อเป็นเช่นนี้กระทรวงมหาดไทยก็มีความข้องใจ
อยู่ และบังเอิญท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรได้เสนอร่างพระราชบัญญัติขึ้นมา เพื่อ
การนั้นขอในเรือนจะลอกจากกฎหมายเดิมนั้น เกี่ยวกับกรมโยธาธิการของทั้ง
ควรจะให้จัดท่านนักเป็นเรือนที่จะตั้งที่ทางโรงศาลแล้ว ก็อาจจะคือศาลอาญ
จะพักอาศัยเป็นอื่นไปก็ได้ และถกขมมัตถกขมขึงกันอยู่ เพราะฉะนั้น
กระทรวงมหาดไทยจึงได้พิจารณาแล้ว ว่า ตามที่ท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรได้
เสนอร่างพระราชบัญญัติขึ้นมาและเพื่อเป็นการนั้นขอขึ้น เพราะฉะนั้นทาง

รัฐบาลไม่มีความขัดข้องประการใด ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ประธานสภาผู้แทน : ทางรัฐบาลไม่มีความขัดข้องประการใดในการที่จะรับหลักการร่างพระราชบัญญัติ ยังมีผู้ใดเห็นอย่างไรหรือไม่

นายก่อเกียรติ ชาญเสน (ตรง) : การที่กระผมได้ข้อมติอุดหนุนมาพคะ เพราะความจำเป็นห้องเรื่องซึ่งเกี่ยวข้องกับระเบียบปฏิบัติอยู่ประการหนึ่ง คือว่าเอกลักษณ์ของท่าน คือว่าผู้ซึ่งเสนอร่างพระราชบัญญัติอยู่ในฐานะที่เป็นสมาชิกสภา แต่ไม่เคยจนท่านได้เป็นเสนาฯ แล้ว ก็รู้สึกว่าเป็นการสมควร เป็นเรื่องที่จะสมควรไว้ม่าง่าท่านเป็นเสนาฯ แล้ว แล้วได้เสนอกฎหมายเข้ามา กระผมคิดว่าเราควรจะได้วางระเบียบกันใหม่ดีกว่า เพราะ่าท่านเป็นเสนาฯ เป็นคนหนึ่ง ในคณะรัฐบาล

ประธานสภาผู้แทน : ท่านที่เป็นเสนาฯ ไม่ขัดข้องในการเสนอกฎหมาย ขอนใจที่เดอน

นายชัชวรินทร์ อินทะพันธ์ (ลาพูน) : ผมก็ตั้งคังจิตใจเดอนเอง ผมเป็นเสนาฯ เจ้าตัวก็ยังไม่รู้ มติคณะรัฐมนตรีก็ยังไม่ทราบ คุ้ ๆ ก็ว่าผมเป็นเสนาฯ ผมไม่มีความรู้สึกอย่างไร

นายใหญ่ สวัสดิชาติ (นครสวรรค์) : เสนอให้ลงมติ
มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอให้ลงมติแล้ว ผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทน : เป็นอันว่าให้ลงมติ ท่านผู้ใดเห็นควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ โปรดรุมือขึ้น
มีสมาชิกยกมือ ๑๔ คน

ประธานสภาผู้แทน : ผู้ใดไม่เห็นด้วยหรือมีรับหลักการ โปรดรุมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓ คน

ประธานสภาผู้แทน : เป็นอนาคตประชุมรับหลักการแห่งร่าง
พระราชบัญญัติคนได้อาคารณา กรมวิชาการสามัญ หรือวิชาสามัญ

นายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์ (ลำพูน) : ข้าพเจ้าขอเสนอกรมมา
วิชาการวิชาสามัญจำนวน ๗ คน

ประธานสภาผู้แทน : เจ้าของขอตั้งกรมวิชาการวิชาสามัญมีจำนวน ๗ คน ผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ถ้าไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือ
ว่าอนุมัติให้กรมวิชาการ ๗ นาย การเสนอชื่อถ้าไม่มีการขัดข้อง ข้าพเจ้า
ขอเสนอว่าควรเสนอ ๗ ชื่อปิดกั้นเลย โปรดเสนอชื่อได้

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :
ถ้าหากว่าไม่เป็นการขัดข้องอย่างไร รัฐมนตรีขอเสนอ ๓ นาย คือ ๑. อธิบดี
กรมที่ดิน ๒. รองอธิบดีกรมมหาดไทย ๓. ข้าราชการกรมอัยการ

นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ (ลำปาง) : ข้าพเจ้าขอเสนอนายฮวด
ทองโรจน์

มีสมาชิกบริบรอง

เจ้าบุญเลิศ ณ เชียงใหม่ (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
นายจิ่ง

มีสมาชิกบริบรอง

นายถัด ชัยบุตร (ชัยภูมิ) : ข้าพเจ้าขอเสนอนายฮวด พรหม
ประกาย

มีสมาชิกบริบรอง

นายโชติ วิชิตินันท์ (สุราษฎร์ธานี) : ข้าพเจ้าขอเสนอนาย
ชัยวัฒน์

มีสมาชิกบริบรอง

๑๒๕๖

เลขานุการรัฐสภา : ๑. อธิบดีกรมที่ดิน ๒. รองอธิบดีกรม
มหาดไทย ๓. อธิบดีกรมอัยการ ๔. นายฮวดทองโรจน์ ๕. นายฉวี ศศิบุตร
๖. นายสงวน พรหมประกาย ๗. นายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์

ประธานสภาผู้แทน : ประญัตติกายในกวัน

นายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์ (ถ้าพบ) : รอ ๓ วัน

ประธานสภาผู้แทน : เมื่อไม่ใครเห็นเป็นอย่างอื่น ถัดจาก
ประชุมอนุมัติให้ประญัตติกายใน ๓ วัน

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทน : มีดำริกรมประชุมครบองค์ประชุมแล้ว
ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมต่อไป ระเบียบวาระที่ ๗ ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยน
แปลงเขตจังหวัดมหาสารคามและจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. ๒๔๙๒ ของนาย
ไต้ก๊ก ศุภวัระ (ขอนแก่น) เจ้าของร่างพระราชบัญญัติไม่อยู่ในที่ประชุม
ขอมอบให้คุณหลวงองค์ ๑ เป็นผู้อภิปรายแทน

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่าง
พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดมหาสารคาม
และจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. ๒๔๙๒

หลักการ

เพื่อโอนหมู่บ้านบางหมู่บ้านในท้องที่ตำบลเชียงยืน อำเภอกันทรวิชัย
ตำบลเรณู อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มาชนกับอำเภอเมือง
ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

เหตุผล

เนื่องจากราษฎรในหมู่บ้านต่าง ๆ ตำบลเชียงยืน อำเภอภักดีวิชัย
 รวม ๑๕ หมู่บ้าน ตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย รวม ๑๒ หมู่บ้าน จังหวัด
 มหาสารคาม มีความประสงค์จะขออนุญาตเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
 เพราะเหตุจำหน้ บ้านดังกล่าวตั้งอยู่ห่างจากตัวการอำเภอเมืองขอนแก่น และ
 ศาลากลางจังหวัดขอนแก่นเพียง ๑๕ กิโลเมตรเท่านั้น แต่ห่างจากตัวการ
 อำเภอภักดีวิชัยประมาณ ๕๐ กิโลเมตร และอำเภอโกสุมพิสัยประมาณ ๔๐
 กิโลเมตร ห่างจากที่ตั้งจังหวัดมหาสารคามประมาณ ๗๐ กิโลเมตร ประกอบ
 กับเป็นทลุม ทำให้การไปมาติดต่อไม่สะดวกและห่างไกลมาก ราษฎรในหมู่บ้าน
 เหล่านี้ได้พยายามร้องเรียนที่จะมาขึ้นกับจังหวัดขอนแก่น ต่อกระทรวง
 มหาดไทยหลายครั้ง กระทรวงมหาดไทยได้เคยสั่งให้ข้าหลวงตรวจการมหาด
 ไทยภาค ๓ ออกไปตรวจสอดปรากดูอย่างซัดแจ้งว่า ราษฎรเหล่านั้นสมควรจะ
 มาขึ้นจังหวัดขอนแก่น และเมื่อสมัยประชุมที่เสวตภาใต้ตั้งคณะกรรมาช้
 การวิสามัญออกไปตรวจสอดปรากดูตามหมู่บ้านต่าง ๆ ในตำบลเหล่านี้ ราษฎร
 ได้ออกเสียงมาขึ้นกับจังหวัดขอนแก่นทุกหมู่บ้าน

ฉะนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและอำนวยความสะดวก ให้ราษฎร
 กวโรนหมู่บ้านเหล่านั้นมาขึ้นอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

อ้าง

**พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดมหาสารคาม
 และจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. ๒๔๙๒**

โดยที่เป็นการสมควร เปลี่ยนแปลงเขต จังหวัดมหาสารคามกับจังหวัด
ขอนแก่น โดยโอนหมู่บ้านบางหมู่บ้านในอำเภอกันทรวิชัย และโกสุมพิสัย
จังหวัดมหาสารคาม มาชนกับอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลง
เขตจังหวัดมหาสารคามและจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๑๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้บังคมตั้งแต่วันที่ ..... เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดมหาสารคาม กับจังหวัดขอนแก่น
ใหม่ โดยโอนหมู่บ้านบางหมู่บ้านในตำบลเรียงยืน อำเภอกันทรวิชัยและตำบล
เวียง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดังปรากฏในบัญชีท้าย
พระราชบัญญัตินี้ มาชนกับอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้

.....
.....

(ลงชื่อ) โสภณ สุภธีระ ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) เพิ่ม ว.ท.ล., พ. วิเศษโกสิน, อังคนานุกรักษ์, ถัด
พรหมมาณพ, ประเสริฐ สุดบรรทัด, ฟอง สิริธรรม, ข. ไป่ขยา
นนท์, ป. จันทพิมพ์, ทศน์ กลัปโกมุท ผู้รับรอง

บัญชีหมู่บ้านในจังหวัดมหาสารคามที่โอนมาจังหวดขอนแก่น

เลขที่	ชื่อบ้าน	ตำบล	อำเภอ
๑	ก ทอง	เขียงย่น	กันทรวิชัย
๒	เมืองเพ็ง	"	"
๓	สามเปือใหญ่	"	"
๔	สามเปือน้อย	"	"
๕	โจศ	"	"
๖	หนองบัวบาน	"	"
๗	หนองซำดี	"	"
๘	หนองบุญชู	"	"
๙	นาทอง	"	"
๑๐	หนองหินปลีตา	"	"
๑๑	เรง	"	"
๑๒	หนองสระพัง	"	"
๑๓	เข้ดเม้า	"	"
๑๔	จาม	"	"
๑๕	โนนศรีดงดี	"	"
๑๖	คุยพวง	เขื่อน	โกสุมพิสัย
๑๗	คุยเชือก	"	"
๑๘	กอก	"	"
๑๙	หนองผือ	"	"
๒๐	หนองตาม	"	"
๒๑	หนองเคิน	"	"
๒๒	หนองบัวแดง	"	"
๒๓	เหตามัวบ้าน	"	"
๒๔	คุยโพ	"	"

เลขที่	ชื่อบ้าน	ตำบล	อำเภอ
๒๕	หนองปลาแซง	เขื่อน	โกสุมพิสัย
๒๖	โนนหินแร่	"	"
๒๗	โนนเมือง	"	"
		รวม ๒๗ หมู่บ้าน	

หลวงองค์คณาภิรักษ์ (อังกุทอง) : ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดมหาสารคามกับจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. ๒๔๘๒ นั้น ผู้แทนจังหวัดขอนแก่นได้มอบหมายให้กระผมเป็นผู้เสนอแทน หลังกการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นกั้นกัน ๆ ว่า เพื่อโอนหมู่บ้านบางหมู่บ้านในท้องที่ตำบลเขียงเย็น อำเภอกันทรวิชัย ตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มาชนกับอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ทั้งนี้โดยมีเหตุผลว่า หลายนหมู่บ้านใน ๒ ตำบลนี้อยู่ห่างไกลจากอำเภอเดิม คืออำเภอกันทรวิชัยกับอำเภอโกสุมพิสัย และห่างจากจังหวัดมหาสารคามไกลมาก ในหมู่บ้านเหล่านี้ โดยส่วนตัวแล้ว แต่ก้ห่างจากจังหวัดขอนแก่นและอำเภอเมืองขอนแก่นเพียง ๓-๔ กิโลเมตรเท่านั้น ในฐานะที่กระผมเคยเป็นข้าหลวงประจำจังหวัดมหาสารคาม และเคยได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการของสำนักงาน ออกไปพิจารณาและพบปะกับราษฎรที่ หมู่บ้านเหล่านี้สมควรจะได้ออกจากจังหวัดมหาสารคามไปประชิดกับจังหวัดขอนแก่นหรือไม่ กระผมกับคณะกรรมการก็ได้ไปพบปะกับราษฎรหลายหมู่บ้านโดยไปชี้แจงให้เข้าใจว่าเป็นความปรารถนา ก็อย่างไรของ ผู้แทนจังหวัดขอนแก่นว่า ยายากจะให้ราษฎรได้รับความสะดวกสบายในทางการปกครองและทางอื่น ๆ อีกด้วย โดยเหตุที่ว่าหมู่บ้าน

เถลานั้นอยู่ในจังหวัดขอนแก่น และมีหมมหาสารคามก็มีความปรารถนา
 เช่นเคยกันก็อยากจะให้หมู่บ้านเหล่านั้นไปอยู่ขอนแก่น เพราะคิดเห็นว่าเพื่อ
 สะดวกอย่างแท้จริงแล้ว ก็ควรจะตั้งเป็นอำเภอขึ้น กรมหมพรหมคดียกรรมา
 ชกรได้พยายามทำตัวเป็นกลางที่สุด ในที่สุดก็คิดการเพี้ยนผิด คือให้
 ราษฎรแบ่งพวกกัน คือใครต้องการจะไปไหนก็ไปไหนไป ใครอยากอยู่ที่ไหน
 อยู่ที่นั้น ราษฎรในหมู่บ้านส่วนมากก็อยากจะไปกัน อยากจะโอนไปจนขอนแก่น
 ก็โดยให้เหตุผลว่าเขาได้คิดต่อทามาค้าขายอยู่เป็นนิตย์แล้ว เรื่องกมอยู่เท่า
 และเรื่องแถวแต่ต่างกัน กรมหมไม่กล้าจะยืนยันว่าควรจะโอนไปทั้ง ๒ หมู่
 บ้าน นักมาพิจารณาเห็นว่าให้ผิดก็ควรหนึ่งในกรมมาชกรที่จะตั้งขึ้น

๑๙.๓๕ น.

นายฮวด ทองโรจน์ (มหาสารคาม) : มณฑลจังหวัดขอนแก่น
 เสนอร่างพระราชบัญญัติ โอนอาณาเขตของจังหวัด มหาสารคามไปรวมขอนแก่น
 นั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการทำลายประวัติศาสตร์ กวท ๒๗ หมู่บ้าน
 ถูกโกหกปกปิดเป็นการใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาณาเขตของ ๒ ตำบลใน
 จังหวัดมหาสารคามนั้นไม่ห่างไกลพระราชบัญญัติที่เสนอนั้น ทั้งรัฐมนตร
 มหาไทยเป็นผู้กำหนดทอขึ้นใหม่ ย่อมตระหนักทราบอยู่ดีว่าอาณาเขตของ
 ตำบลเชียงยืนถ้าหากว่าวัดโดยวงกลมแล้ว ก็ไม่ถึง ๘๐ กิโลเมตร ถ้ามา
 คำนวณกันในระยะทางไปติดต่อกับอำเภอต่างๆ แล้ว เช่นโกสุม อินันตำบลของ
 คนจนคืออาณาเขตกันทรชัย และตำบลเชียงยืนก็ติดกับตำบลโกสุมพิระ เหตุ
 โฉนดต่างๆโดยอกระยะทางคาดเคลื่อนผิดจากความจริงไปเช่นนั้น ข้อ เอง
 ว่า ๒ หมู่บ้านถูกโกหกมาก กรมหมขอประทานอยากจะเล่าประวัติการที่
 โอนให้ท่านสมัครทราบสักเล็กน้อย มีการไปกระพ้อข่าวว่าจะรวมอาณาเขต
 จังหวัดขอนแก่น แล้วจะนำข่าวไปบอกและต้นคำอื่น ๆ ไปจนรถไฟไฟโต นอก
 จากจะขอโอนมาชนกับจังหวัดขอนแก่นเสียก่อน จึงจะนำต้นคำไปจนรถไฟไฟ
 นัประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง มนุ อยากจะได้อาแห่งดังกล่าวจะไป

ไปประทันตาเป็นการใหญ่ เพื่อให้คนนิยมให้โอนไปขึ้นขอนแก่นตั้งถ้าว ผู้ที่
 ยากจะเป็นกำนันก็งัดเตนเป็นการใหญ่ จนถึงกับคิดสินบนว่า ถ้าหากว่า
 อาณาจักรของมหาสารคามไปขึ้นกับจังหวัดขอนแก่นแล้ว ก็จะให้ครอบครัวละ
 ๕๐ บาทบ้าง ๑๐๐ บาทบ้าง เขานำข่าวไปขายพักเดียวก็ได้ จึงกันเป็น
 การใหญ่ แต่ความจริงนั้น จังหวัดมหาสารคาม ตั้งมาแต่เป็น
 เปรตาคัง ๒๐ กว่าปี ระยะทางในจังหวัด กับหมู่บ้านไม่ได้ยึดออกหรือ
 หักเราแต่ประการใด เมื่ออยู่ห่างเพียงใดก็อยู่เพียงนั้นตลอดมาคัง ๒๐ ปี
 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดมหาสารคาม กับจังหวัดขอนแก่นมีอาณาเขตแม่น้ำ
 ขรรมชาติทางกันอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของคัง จังหวัดมหาสารคาม และ
 ทิศตะวันออกจังหวัดขอนแก่นมีแม่น้ำเป็นอาณาเขต ด้านทิศใต้หรือด้านทิศ
 ตะวันตกเฉียงใต้หรือผ่านจังหวัดมหาสารคามมานั้น มีแม่น้ำเป็นอาณาเขต
 ถ้าหากว่าจะเปลี่ยนแปลงเขตในจังหวัด ๒ จังหวัดดังนี้ ราษฎรในอาณาเขต
 จะมีควมว่าอุ่นกันอย่างใหญ่โต ผลร้ายจะเกิดบางเขตต่อเขตกันเป็นการใหญ่
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากว่าให้พระราชบัญญัติคนผ่านไป หรือเป็นพระราช
 บัญญัติคน ดินแดนแห่งภาคอีสานจะมีกัรบแบ่งแยกจังหวัด ตำบลอยู่ ทั่ว ๆ
 ไป เพราะโอนประทันตาตั้งครกตั้งอำเภอหรือจังหวัดไม่ได้ตั้งให้กึ่งกลางเลย
 ลักแต่ความแม่น้ำใหญ่กึ่งกลางจังหวัดหรืออำเภอขึ้น ถ้าหากว่า
 พระราชบัญญัติคนไปแบ่งเขตอย่างนี้แล้ว จะว่าดูกันในเรื่องไม่มหตสันต
 งานการทำเป็นก็ไม่คงทำ แบ่งแต่อาณาเขตเรื่อยไปเกิด โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งถ้าหากว่าโอน ๒๗ หมู่บ้านของตำบลตั้งตั้งของจังหวัดมหาสารคาม
 ไปขึ้นจังหวัดขอนแก่นแล้ว ประชาชนที่จะมาตั้งเลือกผู้แทนก็เพียง ๒ เท่า
 นั้น ก็ขาดไป จะไปเพิ่มผู้แทนทางจังหวัดขอนแก่นหรือหากหาไม่ อาณา
 จักรขอนแก่นก็มากอยู่แล้ว ปกครองกันเกือบไม่ไหว จะเอาอาณาจักรมหา
 สารคามไปรวมอีก ชาวเจ้าเห็นว่าจะปกครองกันไม่ไหว ไม่เป็นการสมควร

อย่างไร จะเป็นการแก้ประวัติศาสตร์ใหม่ แผ่นที่จะยื่น ข้าพเจ้า
 ใครจะเขียนเหตุผลต่อรัฐบาลคงทกรบเรียนมาเดอนี้ ส่วนท่านสมาชิกผู้
 เกียรติยศไปเป็นกรรมาธิการ และได้สอบถามราษฎรใน ๒๗ หมู่บ้านมานั้น
 เมื่อก่อนกับเคยอนราษฎรเข้าใจตลอด เมื่อก่อนอยากไปจริง เพราะกำลัง
 ถูกหลอกลอบ บิดบวมราษฎรเข้าใจตลอด ถ้าตั้งกรรมาธิการไปสอบถามคราวนี้แล้ว
 ท่านจะแปลกใจ หรืองงไปมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งราษฎร ๒๗ หมู่บ้าน ไม่
 อยากรจะทำตามคำมั่นสัญญาของผู้ที่จะแบ่งแยกอาณาเขตนี้ไปเลย ข้าพเจ้าขอ
 เรียนอย่างนี้ เมื่อก่อน ๒๗ หมู่บ้านถูกหลอกลอบอย่างมากจนถึงกับระงับไปเช่น
 เวื่อนจำคดียุซาไป ควรหรือไม่ควรที่ราษฎร ๒๗ หมู่บ้านของจังหวัดคิมหาสาร
 ความควรจะถูกหลอกลอบอย่างนั้นหรือไม่ ท่านสมาชิกผู้เกียรติขอได้โปรดฟัง
 คำวินิจฉัยของข้าพเจ้าโดยจริงใจด้วย มันเป็นอย่างนั้น จังหวัดคิมหาสารคาม
 ตั้งมา ๗๐ กว่าปีแล้ว การที่ท่านผู้รับผิดชอบผู้ เช่นอญตึกเขามาขึ้น ท่าน
 หาใครระมัดระวังความจริงอันนี้ คือระยะทางจากตำบลเขอนจะห่างจากโกดุม
 พัดยถึง ๕๐ กิโลเมตร ก็จากตำบลเขอนยื่นเข้าไปหามหาสารคามถึง ๗๐ กิโลเมตร
 ท่านผู้เกียรติขอได้โปรดระลึกให้ดีเสียก่อน ถ้าหากว่าญตึกเขามาเช่น
 เขามา ๑๐๐ กิโลเมตรท่านก็จะเชื่อ หรือท่านรัฐมนตรีทางแผนกออกตุ้จะรับ
 ว่าญตึกคนคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงไปเท่าไร

๑๕.๕๓ น.

นายจารุบุตร เรื่องสุวรรณ (ขอนแก่น) : ในปัญหาเรื่องกรรมา
 จะแบ่งแยกดินแดนมาอยู่ในจังหวัดขอนแก่นนี้ เท่าที่ท่านสมาชิกผู้เกียรติ
 แห่งจังหวัดคิมหาสารคามได้กล่าวไว้แล้วนั้น ความจริงปัญหาเรื่องนี้เป็น
 ปัญหาที่ได้คิดค้างมาจากสมัยก่อน ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกหน้าใหม่
 ปัญหาเกี่ยวกับการหลอกลวงกันสืบมาคาคาดดินบนะโรนนั้น ข้าพเจ้าไม่รู เรื่อง
 นั้นเป็นเรื่องกรงกอน แต่อย่างไรก็ เมื่อข้าพเจ้าได้เข้ามาในสภาวรณ์ ได้เห็น
 พระราชบัญญัติฉบับนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเพื่อความเหมาะสมและเพื่อประโยชน์

ของราษฎรเป็นส่วนใหญ่ ข้าพเจ้ายกยมนักจะสนับสนุน คือขออำนาจนั้น ถ้า
 หมด ในปัญหาเรื่องพรรคคำสั่งหรือปัญหา เรื่องการหลุดออกจากอะไรทั้งหลาย
 นั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีความสำคัญเท่ากับปัญหาในเรื่องจิตใจหรือความ
 เห็นาร่วมกับสภาพในการที่จะคิดเบี่ยงเบนหรือจัดรวมเพื่อจะ ให้เห็นาร่วมกับ
 การปกครองในการเป็นจังหวัดและอำเภอ ข้าพเจ้าขอขอร้องขอเท็จจริงในเรื่องนี้
 คอท่านที่เป็นกรรมการ ขอโทษท่านคนหลุดออกจาก ท่านเคยเป็นข้าหลวง
 ท่านขอยืนในฐานะที่ท่านเป็นผู้แทนมหาสารคามมาครั้งหนึ่งแล้ว ปัญหาเกิด
 นานหนักที่ท่านได้กล่าวมาในครั้งก่อนหน้านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าพอที่จะเป็นข้อ
 ถัดได้ แต่โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านสมาชิกผู้มายุติได้กล่าวมา การที่จิตใจ
 ราษฎรเห็นจิตใจในครั้งนั้นก็เพราะว่าถูกหลุดออกจาก มาในครั้งหนึ่งความเปลี่ยน
 ใจได้เกิดขึ้นแล้ว ขออำนาจขอขอร้องในฐานที่ข้าพเจ้าได้เข้ามาใหม่
 ข้าพเจ้าไปคุยด้วยตนเองในท้องที่ที่เป็นกรรมการพหุภาคี ในขณะนั้นข้าพเจ้าขอ
 ขอร้องไว้ว่าความประสงค์ของราษฎรเป็นส่วนใหญ่ ข้าพเจ้าขอยืนใจว่าไม่ว่า
 กว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ มีความนิยมยินดีที่จะมาขอยกกับจังหวัดขอนแก่น ข้าพเจ้า
 จะไม่ขอกล่าวซ้ำเหตุผลซึ่งท่านกรรมการ ซึ่งท่านไปคุยด้วยตนเองและ
 ดังเกิดด้วยอยากปรึกษาความประสงค์ของราษฎรด้วยตนเอง ปัญหาที่เรา
 ได้คิดเถียงกันมาในสภาวการณ์ก่อนนี้แล้ว สภาวการณ์ก่อนนี้เองมีมติไปในทาง
 เห็นอกเห็นใจในการที่จะโอนมหาสารคามร่วมกับขอนแก่น ทนปัญหาทางพรรค
 คำสั่งหรือแนะนำ ขอท่านทั้งหลายคิดเหตุผลข้อหนึ่ง คืออาณาเขตที่ตำบล
 ๒ ตำบลนี้ ระยะทางมาจากจังหวัดขอนแก่นถนนร้อยหินถึงหนองสูงเรียงร้อย
 ทางระยะเพียง ๑๕ กิโลเมตรของทั้งอำเภอและจังหวัด จากตำบลนอก ๕๐
 กิโลเมตรกว่าจะถึงมหาสารคาม ปัญหาข้อนี้หากความหนักใจให้แก่ประชา
 ราษฎรที่อยู่ในเขต ๒ ตำบลอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงอยากจะกราบเรียน
 สภาว่า ขอให้เห็นอกเห็นใจประธาราษฎร ซึ่งได้มีความเดือดร้อนอยู่ทุกทุก
 วันในการที่จะติดต่อกับอำเภอถัด หรือในการที่จะติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือ
 คณะกรรมการอำเภอในการที่จะ ไปดูแลความทุกข์สุขของราษฎรหรืออย่างเช่น

อาเภอกงทรวงชัย และตำบลเรือน ข้าเฝ้าโกศลมพดี ในฉันทกับอำมาตย์เมืองขอนแก่นแล้ว ถ้าหากว่าสมภารให้ผ่านไปแล้วก็อาจจะมั่งมีมาชกอกคนหนึ่งเสด็จพระราชบัญญัติใหม่ขึ้นมา ฉะนั้นความยุ่งยากก็จะไม่มากที่สุด นอกจากนั้นจะเป็นทิวอย่างแก่งทิวต่อนๆ ที่เกี่ยวแก่การแบ่งเขตเป็นอันมากสถานการณ์แคว้นจึงมีบัญชาเรื่องพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการแบ่งดินแดนต่อไปไม่มากที่สุด เพราะฉะนั้นจึงหวังใจว่าสมภารผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายจะไม่ยอม มีรางวัล พระราช บัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณา ในประการต่อไปเกี่ยวกับทางการค้าซึ่งท่านผู้เสด็จได้กล่าวดำรัสไว้ในเขตที่จะโอนไปนั้น ความสัมพันธ์ติดต่อทางการค้ากับจังหวัดขอนแก่นอย่างใกล้ชิดที่สุด ถึงแม้ว่า ๒๑ ตำบลนั้นจะไม่โอนไปจังหวัดขอนแก่นก็ดี แต่ในทางการค้าหาได้มีกฎหมายระเบียบแบบแผนชัดเจนจากราชฎาเหล่านั้นไม่ เพราะฉะนั้นจึงเห็นได้ว่าไม่ได้เป็นข้อประสงค์สำคัญ ที่จะต้องไปกล่าวหาว่าจะให้ ๒๑ ตำบลในจังหวัดมหาสารคามโอนไปขอนแก่นนั้น ถ้ารับตำบลเหล่านั้นและหมู่บ้านเหล่านั้นอยู่ห่างจากความเจริญเป็นอันมาก ถ้าหากว่าโอนไปเสียการเอาใจใส่คนบำรุงของทางราชการจะลดน้อยลงยิ่งจน นอกจากนั้นความเจริญของบ้านเมืองย่อมมีวิวัฒนาการไปตามลำดับ การถนนหนทางไปมาหาสู่ระหว่างจังหวัดกับข้าเฝ้าจังหวัดขอนแก่น กว้างขวางขึ้นของออกไปจนถึงจังหวัดโนนจังหวัดนี้ ความยุ่งยากในทางปกครอง ก็จะไม่มีที่สุด ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงหวังใจว่าท่านสมภารผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายในสถานที่ให้ความเป็นธรรม และหวังใจว่าจะไม่ยอมมีรางวัลพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณา

๑๔.๕๒ น.

นายทัศน กลัยโกมล (ขอนแก่น) : ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกจังหวัดขอนแก่นกรังเด็กเดือตรอน เนื่องจากว่าท่านสมภารผู้ คุณานอกนี้ ได้กล่าวว่าจะมาซื้อของขอนแก่นจะกล่าวประวัตต์ศาสตร์ หรืออาจจะมีความเห็นเกี่ยวกับของแก่งมาจังหวัดขอนแก่นเขตดินทางหัดดินแดนหรือข้าราชการมาตรวจจังหวัดของแก่งใหม่มาเช่น ความจริงข้าพเจ้าขอจะเล่าถึงมูลเหตุซึ่งการเสด็จรางวัลพระราชบัญญัติฉบับนี้ ความจริงเป็นความประสงค์ของราชฎา

ในหมู่บ้านตามท้องถื่นในวังพระวชิรมัญญคนเป็นผู้มาขึ้นคารองค้อม แขน
 ขอนกนเอง เมื่อได้รับคารองของราชบุตร ข้าพเจ้าหนึ่งกับนายไสภณี่ผู้
 หนึ่งสองคนก็ได้ออกเดินทางไพบูมบ้านเหล่าน ไปตรวจดูด้วยกัน --- & แล้ว ไป
 สืบถามราชบุตรก็มีความว่าประสงค์จะมาขอรับจังหวัดขอนแก่น ข้าพเจ้ากับ
 คุณไสภณี่ ๆ จึงได้ตกลงให้คุณไสภณี่ ๆ เสนอวังพระวชิรมัญญซึ่งได้ตกไป
 แล้วเพราะรัฐธรรมนุ ความจริงจังหวัดขอนแก่นถ้ามาเอาเขตข้างขวา มี
 ถึง ๗ อำเภอ ความจริงผู้แทนราชบุตรจังหวัดขอนแก่นไม่มีความประสงค์อะไร
 ที่จะขยายจังหวัดขอนแก่นให้กว้างออกไปอีก แมแต่เพียง ๗ อำเภอเท่านั้นก็
 เกยเกินโพชนาหาเสียเกินอย่างเขาพบทอดอยู่แล้ว ถ้าหากว่าไปเทียบแล้ว
 หากออกจะคิดเป็นการทำบาปทำกรรมให้แก่ตนเอง นี่เป็นเหตุที่ได้เสนอสว
 พระราชบัญญัติฉบับนั้นมา และเมื่อเราพิจารณาตามเหตุผลแล้ว หมู่บ้าน
 เหล่านี้ในระยะทางจากอำเภอเมืองซึ่งเป็นที่ตั้งของจังหวัดขอนแก่นเพียง ๔๕
 กิโลเมตรโดยเพราะชายฝั่งยังมีทางหลวงของแผ่นดินคือทางหลวงสายขอนแก่น
 --- ยางตลาด และถนนรัตนนคร จึงไปมาเป็นการสะดวกอยู่แล้ว ก็นับว่าเป็นการทำ
 ความสะดวกให้แก่ราชบุตรเป็นอย่างยิ่ง ราชบุตรซึ่งมากจึงจะอาจจะมาเยี่ยม
 จังหวัด ขอนแก่น เป็นอัน มาก ซึ่งความ ประสงค์ ขอนแก่นเป็นความ ประสงค์ของ
 ราชบุตร ไม่ใช่เป็นความประสงค์ของข้าพเจ้าอย่างใดก็ได้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ยังคำนึงมาซึ่งความดีใจว่า ได้มีการร้องเรียนจนถึง มีการให้ส่งเขต
 สิ้นบนคนละ ๕ บาทบ้าง ๑๐ บาทบ้างนั้น ในเรื่องความจริงไม่เคยขออยู่กับผู้
 แทนเลย แต่ท่านยังได้กล่าวเสียไปว่า ถ้าหากว่าให้มีการโอนไปตั้งตามพระ
 ราชบัญญัติฉบับนี้ ความยุ่งยากก็จะเกิดขึ้น ท่านบอกว่ามีตำแหน่งของอำเภอ
 บรรจบจะมาชนกับอำเภอบ้านฝางนั้น ข้าพเจ้าก็มีความประสงค์จะเสนอสว
 พระวชิรมัญญิตเจ้ามาเหมือนกัน ในฐานะที่เป็นผู้แทนราชบุตร เราจะทำเพื่อ
 ความสะดวกสวของราชบุตร ไม่ใช่จะทำเพื่อส่วนตัวของตนเอง ในการที่
 ท่านส่งมาเรียกของจังหวัดมหาสารคามได้ตกชนมากัน ๒ ท่านนั้น ข้าพเจ้าก็มี
 ความเห็นของท่านคงจะทรงว่า จำนวนราชบุตรของจังหวัด ท่านจะ

โดยวางพระพรหมมาแปดฉบับ ในสี่ฉบับวางหัวใจวางตัวอักษร
โดยวางหงส์วางดาวโดยวางรอยขอบมั่งงาววาง

๑๙.๕๕ น.

นายบุญช่วย จิตถาวร (มหาสารคาม) : กระผมได้ดูที่มา
ทุกในครั้น ชุดในฐานคนตรวจ คือว่ากระผมเองมักไปอยู่ในจังหวัด
มหาสารคาม และในคราวก่อนนั้นก็ได้มีการเดินทางมาเขตนี้ และใน
เรื่องเขาเจ้าได้อุดคานในเห็นด้วยหนึ่ง แต่ก็ได้ให้ไปนครราชสีมา
ไปพิจารณาในอารยบทถกกัน เมื่อได้ไปพิจารณาในขณะนั้นเอง ก็ได้มี
ความเห็นอย่างชัดเจนว่า ราษฎรหลายหมู่บ้านจะมารวมจังหวัดขอนแก่น
ความเป็นเรื่องเกี่ยวกับขอเท็จจริง และก็ยังมีส่วนหลายหมู่บ้านที่มีความ
ปรากฏลักษณะมาขึ้นจังหวัดขอนแก่น มีบางหมู่บ้านจะไป และบางหมู่บ้าน
ก็ไม่มีความประสงค์จะไป เป็นเรื่องจริง ๆ กลาง ๆ ซึ่งบางบ้านก็
อยากจะไป เพราะฉะนั้นจึงเป็นเรื่องขอเท็จจริง และตามที่ได้เห็นตัวพระราชนิพนธ์
ซึ่งมีเรื่องมาจากความคลาดเคลื่อนอยู่หลายแห่ง ซึ่งเกี่ยวกับเรื่อง
ซึ่งยังมีการกล่าวถึงอยู่มาก เป็นคนยากจนมีบ้านอยู่สามไปจนถึงจังหวัด
ขอนแก่นซึ่งเกี่ยวกับระยะทาง เช่นบางหมู่บ้านจะไปจังหวัดมหาสารคาม
ซึ่งมีระยะทาง ๗๖ กิโลเมตร ความจริงนั้นเป็นระยะทางเพียง ๕๐ กิโลเมตรเท่า
นั้น ระยะทางที่อยู่ห่างจากจังหวัดขอนแก่นเพียงจำนวน ๕๔ กิโลเมตร แต่
ความจริงเป็นระยะทางประมาณ ๕๐-๕๑ กิโลเมตร ซึ่งมีอยู่หลายหมู่บ้าน
เหมือนกัน เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ยังมีการคลาดเคลื่อนเป็นอันมาก อ
ประการหนึ่งยังมีเรื่องเกี่ยวกับขอเท็จจริง ซึ่งได้มีมาทั้งหมดก็คล้าย
ข้อ ของโรจน์ ได้เห็นว่า ได้มีการโฆษณาชวนเชื่อ โดยมีบุคคลบางคนที่ไม่
ทำการโฆษณาเพื่อให้ราษฎรได้เห็นชอบด้วย โดยหวังว่าตนเองจะได้เป็นตัวแทน
จังหวัดเลยกันเพื่อจะได้ลงขันใหม่ เรื่องนี้เป็นความจริง เพราะฉะนั้นจึงมี
รายเป็นเรื่องของส่วนนี้ นายกันชัย เพราะฉะนั้นเมื่อสรุปแล้ว ข้าพเจ้าจึง
อยากจะขอทราบเรื่องนี้ว่า ในเรื่องนี้คิดว่าเราควรจะได้สนใจในเฉพาะบางหมู่บ้าน

ซึ่งราษฎรจะไปกันจับ ๆ ไล่กัน ส่วนบางกรมก็ราษฎรไม่ยอมจะไป
 ก็ขอให้เอาไว้ในเขตจังหวัดนั้นหาข้าราชการตามเดิม ก็คือว่าเราเอาตัวในเขตที่
 ราษฎรประสงค์จะไปจับ ๆ ไล่กัน ส่วนบางกรม บ้านซึ่งราษฎรไม่ยอมจะไป
 ก็ให้เอาไว้ในเขตมหาสารคามต่อไป ในเรื่องเขาได้ปรารถนาหรือกรมราชการ
 พิจารณาอีกอันหนึ่งก็กลัวได้ ซึ่งเราเขาเห็นว่าคงจะตกลงปรองดองกันได้
 ในเวลานี้

ข้อประการหนึ่งการที่เกิดความยุ่งยากโดยเหตุนี้ จึงหัดภาควิชา
 ส่วนมากมีค่าอันใหญ่ๆ มีอาณาเขตกว้างขวาง ซึ่งเดิมควรจะตั้งเป็นอำเภอขึ้น
 ได้มีอำเภอในข้อซึ่งกรมได้สำรวจจุดตั้งมี ๓ ตำบลซึ่งควรตั้งเป็นอำเภอตั้ง
 ๓. อำเภอ ในการที่จะเอาอย่างวิธีบ้านจะรับไว้ในเรื่องซึ่งเกิดด้วยควรเป็น
 พรรคนานา ตำบลที่กล่าวนี้คือตามต.เขื่อนกับตำบลเขียงยืนซึ่งมีอาณาเขต
 กว้างใหญ่ซึ่งควรจะแบ่งตั้ง ๒ จังหวัดด้วยซ้ำ ไม่ใช่ ๒ อำเภอหรือ ๓ อำเภอ
 เกอ ในเรื่องข้อฝากไว้เป็นข้อสังเกตของวิธีบ้านด้วย ข้างไรก็ดี วิธีบ้าน
 หรือโดยเหตุแห่งวิธีบ้านควรจะออกไปแล้ว โดยเฉพาะพิจารณาที่ตั้งหรือตำบล
 เขียงยืนกับตำบลเขื่อน ในเรื่องสถานที่ควรจะไม่มี ข้อใดในที่สุดควรจะ
 เร่งรัดด้วย ผมมีความเห็นใจเรื่องที่ว่าท่านควรจะตั้งกรมราชการไว้พิจารณา
 ก่อนที่จะรับหลักการ เพื่อไว้พิจารณาได้ถูกต้องว่าหมู่บ้านใดควรมีไป มี
 บ้านใดควรจะตั้ง ผมขอเสนออย่างนั้น

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : ในฐานะที่ข้าพเจ้าไม่
 ชำนาญต่อทั้งในจังหวัดขอนแก่นและมหาสารคาม ในเรื่องที่ตั้งเดิมมีกวาง
 กันหลายจังหวัด อย่างที่ถามผู้แทนหลายท่านได้รู้กันอยู่ถ้าโอนไปไว้ที่
 กักได้ ก็จะทำให้ความยุ่งยาก ราษฎรบางหมู่บ้านก็อยากจะรับขึ้น มาว่า
 บางหมู่บ้านก็อยากจะอยู่กัน แลแต่เรื่องเป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย คณะ
 กรมมณฑลจะพิจารณาเห็นของเจ้าหน้าที่กลางฝ่ายมหาดไทย เพราะว่า
 ในเรื่องเขตจังหวัดนั้น ก็ขอเสนอไว้ว่าเป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย
 เพราะการที่จะย้ายการตั้งหรือเปลี่ยนแปลงก่อนที่จะรับหรือไม่รับ หรือจะ

กระทรวงมหาดไทยทั้งปวงย่อมมีความเห็นอย่างไร ในฐานะเป็นผู้ปกครอง
ประเทศและในคานมหาดไทย เพราะฉะนั้นอย่าจะฟังความเห็นรัฐบาล

๑๕.๐๑ น.

พลโทมังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :

ตามที่มีผู้ยื่นอุทธรณ์ในกรณีโอนเขตจังหวัดมณฑลสารคามมาให้อำเภอในจังหวัด
ขอนแก่น ในเรื่องเกี่ยวกับพระราชบัญญัติโอนหนาสมาชิกผู้แทน
ราษฎรว่า ถ้าหากว่าเป็นข้อเสนอกองการมณฑลจังหวัดซึ่งอาจจะมีการ
แบ่งกัน หรือมีการโอนกันน้อยเสมอ ในระหว่างผู้แทนราษฎรหลาย ๆ จังหวัด
เกิดขึ้นเอง ในเรื่องซึ่งหากข้าราชการกรมเรียนคือที่ประชุมให้ทราบด้วยไป
ทางกระทรวงมหาดไทย ก็จะได้อำนาจการว่าราชการ ให้แก่จังหวัดที่นั้นเมื่อ
แล้ว และจะได้ไม่ทำให้การโอนบ่อย ๆ ในเรื่องราชการเช่นนี้ ควร
จะพิจารณาเสียว่าถ้าบางใดหรือ หมู่บ้านใด ในเขตอันใดไปมาสะดวกและมี
ทางคมนาคมไม่สะดวกแล้ว และเมื่อควรที่จะแบ่งเขตจังหวัดให้เหมาะสม
แล้ว รัฐบาลกระทรวงมหาดไทยก็จะได้พิจารณาแบ่งเสียให้เหมาะสม นอกจาก
นั้นยังได้พิจารณาโดยปกติแล้ว เมื่อเดิมเป็นเขตจังหวัดในพระราชบัญญัติฉบับ
ต้นฉบับนั้นทางราชการ พิจารณาหากว่าสะดวกขึ้นก็จะพิจารณามาใหม่ เป็น
การเปลี่ยนแปลงไม่เปลี่ยนแปลง เพราะฉะนั้นการที่กระทรวงมหาดไทยจึงคิดว่า
ถ้าบ้านใด อำเภอบางใด หรือบ้านใด ถ้าหากว่าทางกระทรวงมหาดไทยหรือทาง
จังหวัดนั้นเห็นว่าราชการพิจารณามาใหม่ไปมาสะดวกแล้ว ก็จะได้อำนาจ
การพิจารณาใหม่ให้สะดวกขึ้น เพื่อกิจการไม่ของแบ่งกันไปแบ่งกันมาเช่น
นี้ เพราะฉะนั้นทางผู้แทนราษฎรที่ตามเมืองนั้นเพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป
ด้วย ผู้ที่คัดค้านผู้แทนขอนแก่นได้เช่นนี้มานั้น ควรจะพิจารณาว่า
ควรจะแยกหรือจะหรือไม่ ในเรื่องนี้คงจะทรงพิจารณาจากข้อเท็จจริง
หรือการโอนไปมาสะดวกทางสมาชิกผู้แทนจังหวัดขอนแก่น ขณนี้เป็นการ
การที่กระทรวงมหาดไทยผู้แทนผู้แทนขอนแก่นใหม่ ให้พิจารณาว่าควรจะ
อย่างไร ในเรื่องซึ่งหากว่าสะดวกทางด้านคมนาคมแล้ว เรายินดีที่จะพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติก่อนเข้ามาในสภา เขาก็บอกไว้ในเรื่องการที่โตมการตั้ง
กรรมการไปพิจารณาว่าควรที่จะเปลี่ยนเขตจังหวัดหรืออาณาเขตจังหวัดมีความ
ความให้กับขอนแก่น สัมควรเพียงไร เขาได้ชี้แจงว่าทางกระทรวงมหาดไทย
นั้นไม่ขัดข้องตามที่พระราชบัญญัตินั้นได้เสนอมานี้ แต่ขัดข้องอยู่ ตามมติของ
คณะรัฐมนตรีของ ถ้าแบ่งมาอยู่ ขอนแก่นแล้วจะลำบากแก่การแบ่งอาณาเขตโดย
ธรรมชาติ และหากว่าพระราชบัญญัติคนจรบรองหรือไม้กพิจารณาในเรื่อ
นี้ ถ้ารับไปทางกระทรวงมหาดไทยก็ขอส่งความเห็นและแนวข้อใดเพื่อ
สะดวกแก่การแบ่งอาณาเขตโดยธรรมชาติ กระทรวงมหาดไทยก็มีข้อเสนอม
เพียงเท่านี้

๑๕.๐๕ น.

นายทองดี อีสราชวน (เชียงใหม่) : เทาที่ข้าพเจ้าได้ตั้งขณ
มาพูดเพื่อสนับสนุนฝ่ายค้านนี้ ความจริงข้าพเจ้าหาได้มีส่วนใดส่วนเสียไม่
เพราะข้าพเจ้าเป็นผู้แทนทางภาคเหนือคือเชียงใหม่ ส่วนมหาสารคามอยู่ ๕ ๖
ออกเฉียงเหนือ ความจริงก็น่าเห็นออกเห็นใจมหาสารคามมากซึ่งเป็นจังหวัด
ที่จะถูกเขียดเขื่อนดินดินไป ของประเทศไทยที่เขาทำผิดเขามากกว่า ความ
จริงก็น่าเห็นใจ เพราะความมหาสารคามตั้งอยู่ ในตำบลต่าง ๆ ตลอดรอบ คือ
๑. รอยเขียด ๒. อุดรธานี ๓. ขอนแก่น ๔. กาฬสินธุ์ ๕. บุรีรัมย์ ข้าพเจ้า
เห็นว่าถ้าขืนปล่อยให้โอนเขตกันได้อย่างนี้แล้ว คือไปคร่าวหาว่าข้าพเจ้าเกรง
ความมหาสารคามอาจจะสูญหายไปจากแผนที่ของประเทศไทยก็ได้ ดังนั้นข้าพเจ้า
เห็นใจเหลือเกิน ที่นถาจะพูดถึงระยะทางไกลหรือใกล้กัน ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่
สำคัญ ยกตัวอย่างง่าย ๆ เช่นจังหวัดของข้าพเจ้ากับตำบลเดิมดิน ทำให้
ไม่เหมือนกับจังหวัดตากเขา ข้าพเจ้าก็สงสัยเพราะอะไร ความจริงระยะทางไกล
ใกล้ไม่เป็นเรื่องสำคัญ สำคัญอยู่ที่การปกครอง มีนสำคัญอยู่ที่การงาน
เจ้าหน้าที่ ถ้างานที่งานเจ้าหน้าที่เป็น คนดีมีจิตใจเป็นบรรพชิตจะ
อยู่ ๒๐๐-๓๐๐ กิโลเมตร ก็ไม่ยากจากเชียงใหม่ไปอยู่จังหวัดใกล้
๕-๑๐ กิโลเมตร แต่การปกครองไม่เป็นการจริง ข้าพเจ้าก็ไม่เห็นด้วย

ตั้งหน้าพรรคการเมืองสำหรับพรรคของพรรคขอนแก่นนั้น ข้าพเจ้าเองรู้สึกเสียด้วย
 เหตุอันหนึ่ง จากหน้าที่ทางสามัญชนไม่ได้มอบสมญาให้ข้าพเจ้าได้ เพราะ
 ข้าพเจ้าเองเคยไปเห็นอนันต์ แต่ผ่านกลางคืนโดยรอบรถของตนไม่ได้จนกระทั่ง
 เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าขอขมย่นต้นต้นสนุนุญ แทนจังหวัดมหาสารคามว่าเรื่องงานของ
 ไม่วางใจโอนไปจนถึงพรรคขอนแก่น เท่าที่พอลกแดด ทั้ง ๒๒ หมู่บ้าน
 ของ ๒ ตำบลนั้น คือตำบลเชียงหมากกับตำบลเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบานเมืองเก่ารัก
 ไม่บอก และไม่ได้บอกว่าจะต้องสูญเสียพลเมืองไปเท่าไรไม่เหมือนกันของ
 คุณทองเจริญฯ ซึ่งบอกไว้ ๒ รอบกว่าคนซึ่งจะคงสูญเสียไป อันนี้ไม่
 บอก ข้าพเจ้าเองไปว่า คือไปกราบทูลหาอาจารย์กระหม่อมกระเทียมการเสด็จ
 คง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าก็รู้สึกเห็นอกเห็นใจในแทนมหาสารคามที่มีเพียง
 ๕ เสียง ซึ่งจะไปต่อสู้กับฝ่ายขอนแก่นทั้ง ๔ เสียง ข้าพเจ้าจึงเห็นใจว่าจะให้
 โอนไปหรือไม่ก็ยังไม่เห็นเพื่อความเป็นธรรมจึงขอสนับสนุน แทนมหาสารคาม

๑๕.๑๘ ๓.

นายศาสตราจารย์ กลิ่นสกา (พินิจ) : กระผมภาคใต้ กระผมเองก็
 ไม่มีส่วนได้เสียของฝ่ายไหนแต่ของจังหวัด กระผมเป็นคนกลางเช่นเดียวกัน
 เมื่อได้ยินคำอธิบายของคณะผู้คัดค้านทั้งสองครั้งแล้ว ก็รู้สึกว่ายังไม่มีความ
 เป็นธรรม ในฐานะที่เราเป็นผู้แทนราษฎร เราปกครองคือประชาชนโดย เรา
 ต้องคิดถึงผลประโยชน์ให้มาก หรือความยากเย็นของราษฎรเพียงนั้นเรื่องการ
 ลงนามหรือการร้อย ในทางราชการแล้ว นี่เป็นจุดสำคัญอย่างยิ่งที่เมื่อ
 สนทนาคณะผู้คัดค้านทางใต้ไม่อยากจะเล่นทางใต้ ที่มาซึ่งกันในเรื่องนี้
 ฝ่ายเดียวประชาชน จะขาดคะแนนเสียงการเลือกตั้งไป ข้าพเจ้าฟังแล้ว
 ก็รู้สึกน่าฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าอยากจะขอแจ้งคณะผู้แทนราษฎร
 มหาสารคามด้วยความจริงใจว่า ถ้าราษฎรของท่านใหม่ ได้หรือตำบลใด
 ความเป็นผู้คัดค้านจะโอนขนถ่ายจังหวัดอื่น ซึ่งอยู่ในทางลงนามคณะผู้คัดค้าน
 ควรปลุกปล้ำระดมพลังของพรรคการเมืองให้เขาไปเสียตามอารมณ์ หรือตาม
 ความรู้สึกเห็นหรือของมติของสภาของเขา ไม่วางใจเห็นด้วยเขาไว้ ข้าพเจ้า

เชื้ออากรบรรณาการกบไปแต่ให้มีความเป็นธรรมแล จึงได้มาอภิปราย
 เมื่อนั้น เห็นคุณหลวงของคช หรือคุณบุญช้อย ซึ่งเป็นผู้แทนมหาสารคาม
 ก็ยังมีความเห็นค้านกันอยู่ อย่างนี้กรมกษัตริย์ คุณบุญช้อยก็กล่าวว่า
 เป็นธรรมเนียมการฎีกาเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นก็ไม่ต้องวิตกกังวล
 จึงหัดตรอนนั้น ข้าพเจ้าจึงได้คิดว่า ถ้าท่านคิดกษัตริย์ของท่านใน
 การเลือกตั้ง ก็สภาพท่านให้ราษฎรของท่านได้รับความสะดวก ถ้าท่าน
 มีใจจะให้ราษฎรของท่านได้รับความสะดวกได้อีกไป ขึ้น ขึ้น ในจังหวัดขอนแก่น
 แทน ก็ดูสภาพของท้าวของในจังหวัดมหาสารคามก็ยังมีเหตุอยู่ ทั้งจังหวัด
 มหาสารคามเป็นชนมามาก เขาก็มีตระกูลอันสืบตระกูลสืบสืบทอดกัน ท่าน
 ก็ได้ครั้นนั้น ขอนแก่น ถ้าท่านคิดความอย่างนี้แล้วท้าวเจ้าเห็นว่าการจะเห็น
 ความไม่เอาของเอาใจเขา ก็จะเสียตระกูลสืบสืบทอดกันนั้น ข้าราชการเป็นคนที่ต้อง
 สืบมาจากรุ่นหนึ่งมาหรือสืบมาจากรุ่นหนึ่งก็อยู่ในเมืองไทย ในไร่ ในโค
 จนที่ในท้อย ในแผ่นดินไทยหรืออยู่ในเมือง และก็มีอยู่ อย่างนั้น เป็นคนดี
 เขาก็มี ในขณะนั้นท้าวก็อยู่ในประเทศไทยแล้วแหละ เพราะฉะนั้นก็เป็น
 หนังสือเดียวกัน ข้าพเจ้าขอจะสรุปสั้น ๆ ว่าขอจะเห็นอีกเห็นใจประชาชน
 เพราะฉะนั้นขอให้รัฐบาลหรือสภาชนแห่งสยาม ก็ควรจะพิจารณาหา
 ความเป็นธรรม ควรจะรับหลักการนี้ไป

๑๕.๑๒ 14.

นายหุด ทองโรจน์ (มหาสารคาม) : กรมรถไฟตั้งอยู่
 แถบจังหวัดขอนแก่นมีสถานีรถไฟที่ กรมรถไฟตั้งขอนแก่น แต่ผมขอทราบ
 เว้นว่าจังหวัดมหาสารคามอันเป็นคนเกิดคนตาย ของผมนั้น ผมรักและ
 ก็นิยมด้วยอย่างเขยเขยว่า จะต้องตั้งสถานีรถไฟที่จังหวัดขอนแก่น
 ของผม โดยเฉพาะในเขตราชการผมเองเป็นประธานสภาจังหวัดและเป็น
 สมาชิกสภาผู้แทน เมื่อคราวก่อนนั้น ส.ส. จังหวัดขอนแก่นเห็นชอบเป็นพระวรา

บุญญัตินา ภาระผมเองยังไม่ได้ไปตัดกับผมฟัง นึกว่าประชาชนทั้ง ๒๗ หมู่บ้าน
 เขาอยากจะไม่อยู่ จังหวัดขอนแก่นโดยน้ำได้ใจจริง ในเมื่อเปิดสภากราวน
 ภาระหนักไปเรียกประชุมสภาจังหวัดเป็นการใหญ่ เพื่อท้าวความตกลงกับมรดก
 ต่มา ถึงสภาจังหวัดจะเอาเงื่อนไขถึงได้ทราบตระหนักเห็นว่า พื้นที่ของผม
 ๒๗ หมู่บ้านถูกทอดตก ความจริงเขาหาได้รู้สึกไม่ว่า ในอาณาเขตแต่ละ
 จังหวัดกันห้ามไม่ให้เขาเอา เขาเดินค้าออกจากเขตจังหวัดของตน เมื่อมีผู้ไป
 ทูลออกแสดงว่าไม่ไปชนจังหวัดขอนแก่นแล้ว จะนำเงินค่าไปชนวัดไฟไม่ได้
 เขาจึงดำใจยอมลด มรดกชนจังหวัดกันหาต่างคาม ๒๗ หมู่บ้านชาวชนังค์แล้ว
 ดำริว่าตนมีความประสงค์อย่างไร และ ๒๗ หมู่บ้านชาวชนังค์ว่ารับบาล
 เสด็จมาครั้งถึงตั้งกรมการของข้าพระองค์ประชาชนเป็นการใหญ่ เขาหาได้รู้สึก
 เหมือนครั้งก่อนไม่ คงนึกครวญก่อนพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งซึ่งเขาทำกระผม
 ได้ฟังอยู่ อย่างที่เห็นภาพ ไม่ได้คิดว่าคืองานแต่ประการใด อาจจะมี
 คึงเขาจะของบุคคลต่าง ภาระผมก็ไม่ได้นาน เพราะอย่างนั้นแน่ใจว่าประชาชน
 เขาอยากจะไม่ไปจริงแล้วหรือ มาบัดนี้ได้ไปตามค้อย่างชัดเจนแล้ว เขาถูก
 ทอดตก ถ้าหากว่าหลายทีเขาไม่เสียความนับถือญาติญาติให้ราษฎรผู้ที่จะแบ่ง
 แยกอาณาเขตตนไปชนกันขอนแก่น ก็ขอขอบพระคุณมาก ๆ ที่ได้มาชกเก็บ
 ภาระผม ภาระผมเองก็มุ่งหวังจะให้ประชาชนนิยมนับถือ และส่งเสริม
 ด้วดีศีกษาของประชาชน และให้ความสะดวกแก่ประชาชน ในจังหวัดของ
 ภาระผมตามหาที่อยู่แล้ว ท่านยังเคืองจวาทาหากว่าไปจางเขาไว้กระผมเพียง
 ตก เว้นจนกระผมได้คิดแล้ว ถ้าปล่อยไว้ไปชนแห่งกระผมเพียงของผละจะตก
 ภาระผมขอเรียนอย่างนั้น ถ้าอยู่นั้นแหละ ๒๗ หมู่ บ้านจะระมัดระวัง ออกจะเรียน
 ความหมายที่ผู้มเกลียดชังอยู่ในสำนักงาน ถ้าตั้งกรมการการไปถามดูปี ๒๗
 หมู่บ้านเขาอยากจะไม่ไปตลอดกาลหรือหากว่าจะมีหัวใจเปลี่ยนแปลงแล้ว ในนาที่
 ผู้ศึกษาของกระผม ใครจะเรียนถึงการตั้งมคิครวญก่อน มคิครวญก่อนปล่อยยกน

เป็นคนดีพากันเดินด้วยดี อย่างนกระสมไม้มือโรจะกดง่ามากไปกดงาน
เพราะว่าเป็นบ้านของกรรมม ไม้มือโรจะกดง่าของกดงาน และจำนวนคน
นั้นและแดนทั้งนกรรมมไม่โตโตคือมา เรือเนอว่ารัฐบาลคงมีอยู่พรอมแล้ว
จำนวนคนและแดนท ครอบงำทางเพานแทน เทลลวงเพ ศดาดเคลอนไม่
เป็นความจริง คล้าย ๆ กับว่าอยากจะให้ โอนไปเพานัน อย่างคำบเดยยั้น
ไม่ถึง ๓๐ ก็โตนครบเดย นเปเนอยางน

นายล้วน เวชชาลีทาน (นครปฐม) : ข้าพเจ้าอยากจะขอ
ทาคความเข้าใจกดง่าจากท่านผู้มารททงต้องจงหวัด กรุณาไดเดยงกน
นาพอดมควมแล้ว เหตุผลทงต้องฝ่ายกกดด้วยกันทงนนั้น ข้าพเจ้าอยากจะขอ
เสนอให้ตงกรรมมาธิการคณะหนึ่งไปพิจารณาก่อนรับทลถกการ ในเรื่องท่าน
ผู้ใดเห็นด้วยโปรดรับรอง

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอให้ตงกรรมมาธิการไปพิจารณา
ก่อนรับทลถกการ ใครจะมีควมเห็นอย่งไร

นายชยวชน อินทะพิพิธ (ลำพูน) : พุดถกการทงกรรมมาธิการ
ไปพิจารณาก่อนรับทลถกการนั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับเมื่อสภากรง
ก่อนเคยเสนอมารททงหนึ่งแล้ว เคยเสนอมารแล้วคงจะเห็นได้ ในเหตุผลขงผู้
เสนอได้กดง่ามาในเหตุผลทงร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพราะฉะนั้นใน
การที่จะตงกรรมมาธิการก่อนรับทลถกการข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ควรจะพิจารณา
ว่าก่อนรับทลถกการหรือไม่รับทลถกการ แต่ข้าพเจ้าอยากจะเสนออีกอันหนึ่ง
คือว่าเรื่องใดขงในขณะนั้น และได้ฟังข้อเท็จจริงขงท่านผู้แทนต้องจงหวัด
แล้วเห็นด้วยขงกัน แต่อย่างไรกดี ในการพิจารณาทลถกการในการเปดถง
เปลงเขตขงขงคนนั้น ใครจะให้สถานคานงกดง่าทลถกถ้ประภท คอประโยชน
ของรัฐบาลไดเดยแล้วรัฐบาลจะได้ประโยชนหรือไม่ จะเปกตรขงขงัก

หรือไม่ ประการที่สองราษฎรจะได้รับความสะดวกหรือเปล่า ประการ
ที่สามจิตใจของประชาชน ว่าประชาชนพร้อมที่จะโอนจากมหาอำนาจไป
รอนแก่นหรือเปล่า ประการที่สี่การขนถ่ายเหมืองประเพณีของทั้งสองจังหวัด
ที่จะโอนจากกันได้หรือไม่ เมื่อกำหนดตั้งขึ้นแล้วควรพิจารณาต่อไป
เมื่อฉันทัดข้าพเจ้าอยากจะเสนอว่าให้รัฐบาลรีบไปพิจารณาเสียก่อน

นายล้วน เวชชาลีگان (นครปฐม) : ข้าพเจ้าขอชี้แจงสัก
หน่อยจริงตามที่ท่านสมาชิกโคกฉางเมือกนั้นว่า เรืองไต้มีการตั้งกรมวิชาการ
ก่อนรับหลักการไปแล้วนั้น แต่เรากลัวว่ากรมวิชาการชุดนั้นหมดไปตามสภาพ
ของรัฐธรรมนูญ เมื่อเราตั้งกรมวิชาการชุดนั้นยังไม่ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ
แต่เปลี่ยนแปลงรัฐบาลไปแล้ว เมื่อประกาศเป็นอย่างนั้นแล้ว ต่อมาข้าพเจ้า
ได้เสนอเข้ามาใหม่เหมือนกับเหตุผลการที่สุด ฉะนั้นเป็นเอกลักษณ์ของข้าพเจ้า
เสนอขึ้นมา เป็นเอกลักษณ์ของข้าพเจ้าเสนอขึ้นมาให้ตั้งกรมวิชาการพิจารณา
ก่อนรับหลักการ ก็ขอความกรุณาท่านประธานโปรดให้สถานวณฉันทัด

ประธานสภาผู้แทน : ผู้เสนอให้ตั้งกรมวิชาการก่อนรับหลักการ
และต่อสายหนึ่งขอให้รัฐบาลรีบไปพิจารณาก่อนรับหลักการ เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าขอให้ประธานวณฉันทัด ผู้ใดเห็นสมควรให้รัฐบาลรีบไปพิจารณา
ก่อนรับหลักการ โปรดประชุม

สมาชิกยกมือ ๒๓ นาย

ประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรตั้งกรมวิชาการพิจารณา
ก่อนรับหลักการ โปรดประชุม

สมาชิกยกมือ ๒๐ นาย

ประธานสภาผู้แทน : เป็นอันว่าตั้งเรื่องมอบให้รัฐบาลรีบไป
พิจารณาก่อนรับหลักการ ขอคัดกรณวารแล้ว ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๒๕ นาฬิกา

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๐๕ นาฬิกา

ประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์	ผู้จัดรายงาน
ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ	..
สุรินทร์ สัพพัชกร	..
สุรนัย จิตรภักดิ์	..
ชวรัตน์ ด้บุญ	..
พิพัฒน์ เอกะโรหิต	..
โสมเชลา สัพพัชกร	..
อุดม พดอยสังวาลย์	..
สุพงศ์ ศิริพูนเกียรติ	..
วิจิตร นีตะไพจิตร	..
สมชาย ศุภรสมิต	..
โชค คุปต์วาทิน	..
เล็ก จารุณีย์	..

เจริญ บัณฑโร
เลขาธิการรัฐสภาเกษม บุญศรี
ประธานสภาผู้แทน